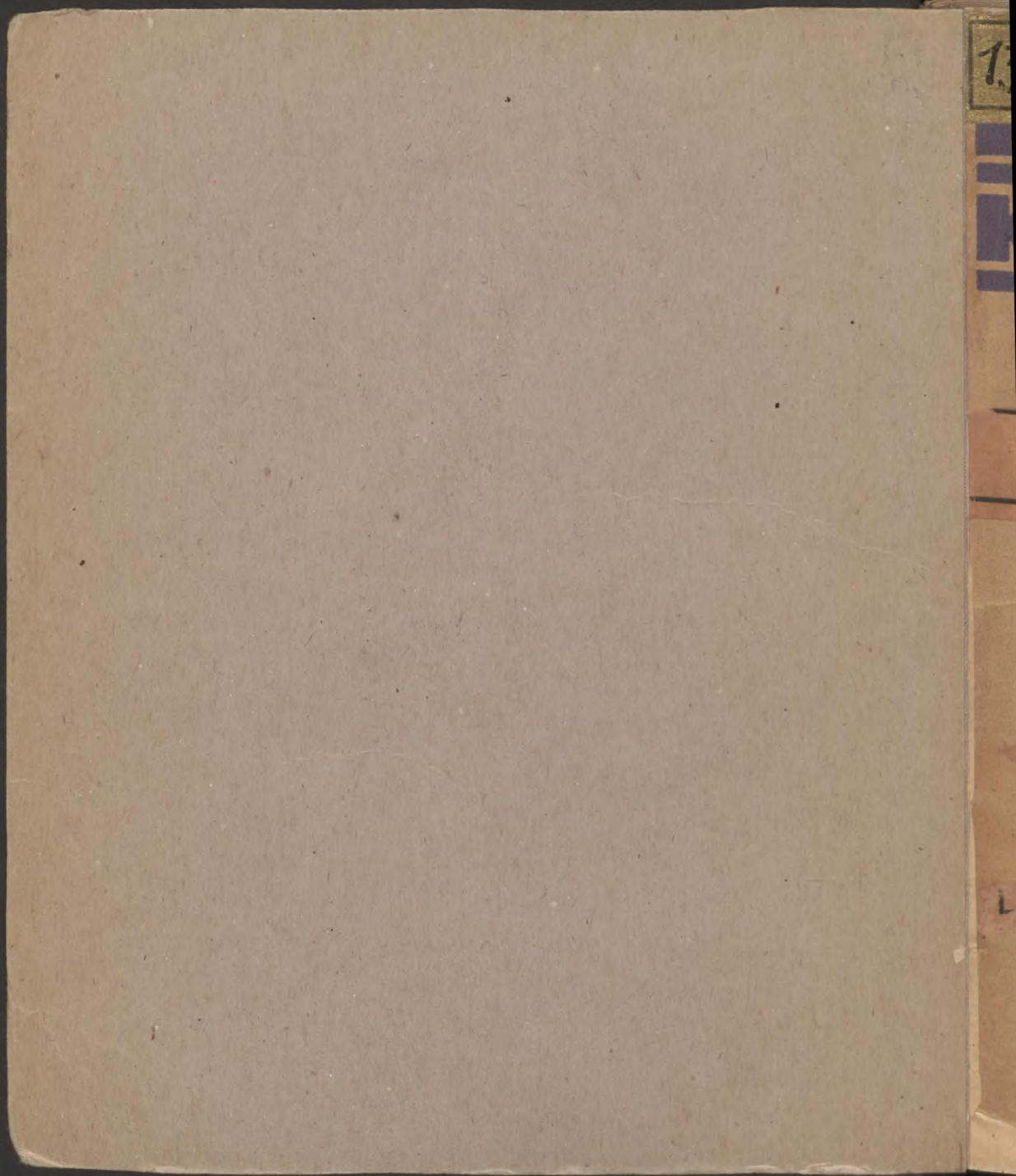

13.941/1

13941

13.991

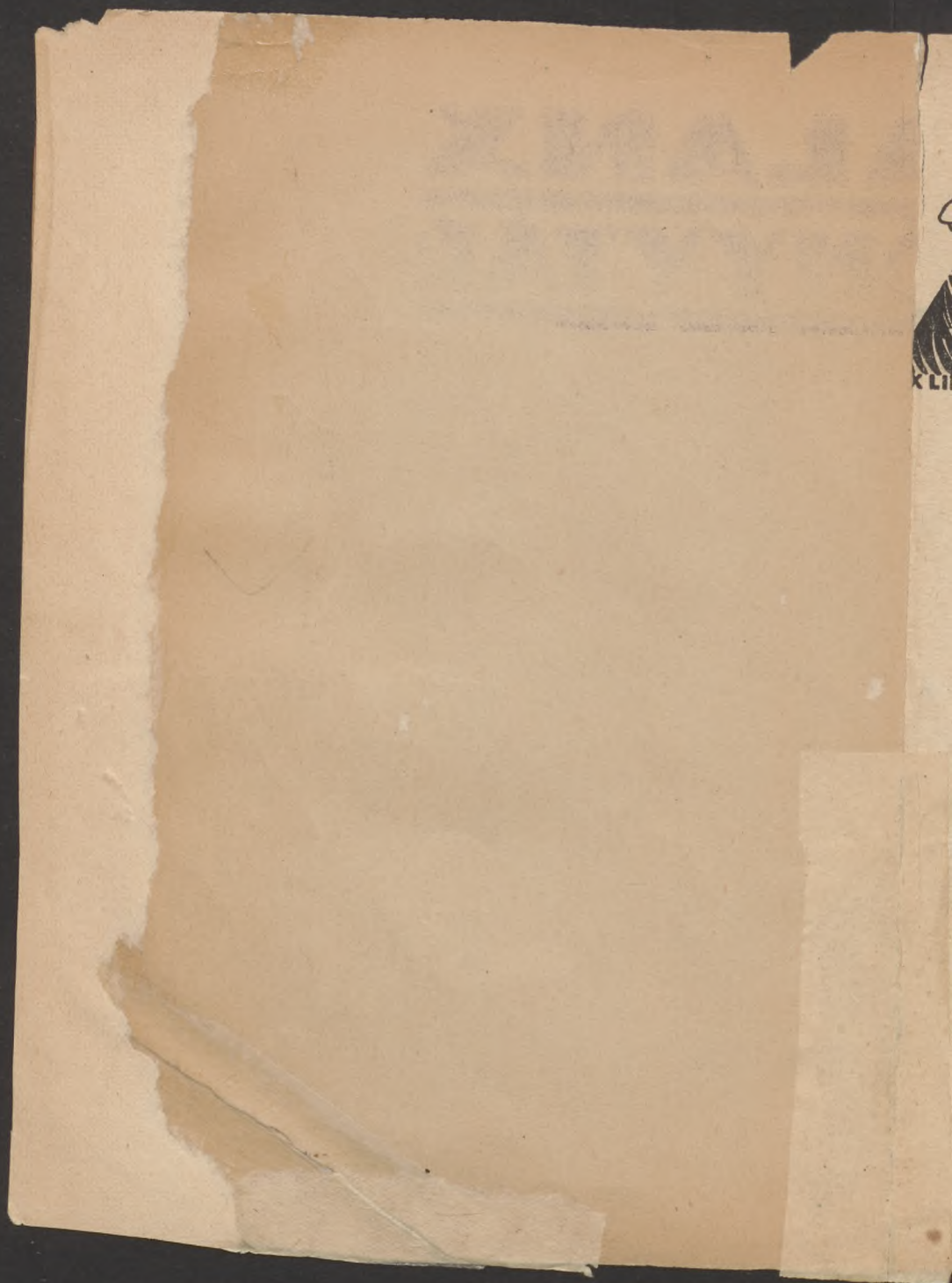
TALANX
KÖNYVTÁR

1

WALT WHITMAN
ÉNEK
MAGAMRÓL

FORDITOTTA ÉS AZ ELŐSZÓT ÍRTA
GÁSPÁR ENDRE

BÁN-VERLAG-WITEN

13.941

F A L A N X
K Ö N Y V T Á R

E L S Ö S Z Á M
W A L T W H I T M A N
É N E K M A G A M R Ó L

BÁN-VERLAG · WIEN · 192

WALT WHITMAN ÉNEK MAGAMRÓL

AMERIKAI EREDETIBŐL
FORDITOTTA ÉS AZ ELŐSZÓT IRTA
G Á S P Á R E N D R E

BÁN-VERLAG · WIEN · 1921

~~2 July 1964~~
~~558~~

13.941/1

K. N. B. & H. N. B. 1964
F. N. B. & H. N. B. 1964
385

W A L T W H I T M A N R Ó L

Tul jón és rosszon, kislelkűsége és analitikán, ahol a metafizika mélysége és az erő felmagasodása nemcsak egy dimenzió, hanem egyetlen összecsukló pont is, az élet, a költés és a prófétaság érintkezési vonalán gyökeresedik fel Amerika szüztelevényéből Walt Whitman, a kozmosz, Manhattan fia. Férfias melléből két roppantizmu kar nyulik ki, hogy egy patétikus lendülettel magához ölelje az univerzumot. Nehéz, de nem reménytelen feladat arról beszélni, hogyan nézi a világot az Újvilágnak ez a robusztus fia. Csak ott siklanék ki lábunk alól az indulási alap, ahol azt keresnők, hogyan tükröződik Whitmanban a makrokozmosz. Whitman egy másik, hihetőleg egészségesebb véglete annak az elmélyedő lélekbeásásnak, ahol a látó szem saját sugaraivá mállik és a szemlélőt magába issza a szemlélete szögébe tolt világkép. Whitman máshonnan indul és máshová ér, de indulás, út és érkezés nála egyetlen stádium, egy élet, ahol az „egy” csak grammatikai, de nem fogalmi elhatárolást jelent és ez az élet csak történetesen verseskönyv, de kolosszális dimenzióju és magából folyólag nincsen sem vége, sem eleje. A prófétai hang és a határtalanba szélesedő forma csak külsőségek, amik az analízis emlőin nevelkedett olvasót, aki szokásból különhámozza a héjat a magtól, az ujszerűség életés intenzitásával hökkentik fel. Ám Whitmanról igazában csak Whitman tud beszélni, amit más mondhat róla, a dolog természetében rejlőleg későszülött analízis, mint ahogy a levegő — levegő és csak a laboratóriumában dolgozó vegyésznek vegyülék. Whitman költészete az Én centrumából szétáradó kozmikus szintézis. Eredendően és nem leszarmazottan az és ebben rejlik Whitman primitívsege, mely néha úgy hat, mintha az intellektus nyelvtana az ösztön legsajátabb szavait hömpölygetné. Kétségtelen, hogy nem lírikus a szó megvésett értelmében, az ilyen lírikusban a dolgok

képei ütődnek meg, a lírikus rezonál, afficiálódik, szenved, tudatos. A tudat felszínének körülzártága folytán csak a dolgok egymásutánját kapja, a kozmosz törmellékké morzsolódik kezében. Whitman időtlen villanások alatt átéli a mindenséget, a kozmosz nála egy egész: mindaz, amit ő be tud fogadni és ez mindent jelent. A dolgok csak az átélés előtt voltak rajta kívül, mi már csak azt látjuk, hogy Whitman a dolgokkal dagad. — De hát ki ez az ember, aki kozmosznak mondja és vallhatja magát? Egy dekadenciától érintetlen ősprimitív long-islandi, aki saját szemével, tehát szempontok nélkül nézi a világot és primitívségében eszébe sem jut csodálkozni rajta, amint hogy a csodálkozás az aristotelesi tétel szerint filozófussá szellemitené. Az átélés előtt, ha szabad ilyen messzire mennünk, talán csak egyetlen érzése volt, de ez az egész érzése az egészben, kitörő, ujjongó, kezdetleges, szűz, gyermeki öröm önmaga, az élet és minden fölött. Ez a diadalmos öröm sikolt ki a forma alól és feszegeti a méltóságteljes sorokat. A töprengéssel, ami az ilyen érzéskomplexumban egyivású az analizissel, ez az öröm merőben összeférhetetlen. Nem is gyűlöl Whitman semmit jobban a töprengésnél és az analizisnél. Egyrészt a realitás csak realitás neki, nem győzi hangsúlyozni, mennyire gyűlöli az elmélyedést és hogy mennyire nem kíván közelebb jutni a csillagokhoz, melyekről tudja, hogy jó helyen vannak. Másfelől meg esküdött ellensége minden elkülönítésnek és értékelésnek, mely a valóságba skálákat akar beleokoskodni. Rossz és jó, lélek és test, én és nem-én nála még nem szakadtak le egymásról, együtt és egymásban szunnyadnak a minden méhében. Van, aki — mint az a metodista prédikátor, aki morális felháborodásból kiüldözte Whitmant az állam szolgálatából — azon melegében nevet is talál erre és erkölcsi indifferenciáról beszél. Ugyanazon a jogon, amivel az eszkimó izzad a mérsékelt égöv országaiban. „S én azt állítom, — mondja Whitman — hogy igazában nincsen is rossz, vagy ha van, hát éppoly fontos neked, az államnak vagy nekem, mint akármi más.” — Spinozát

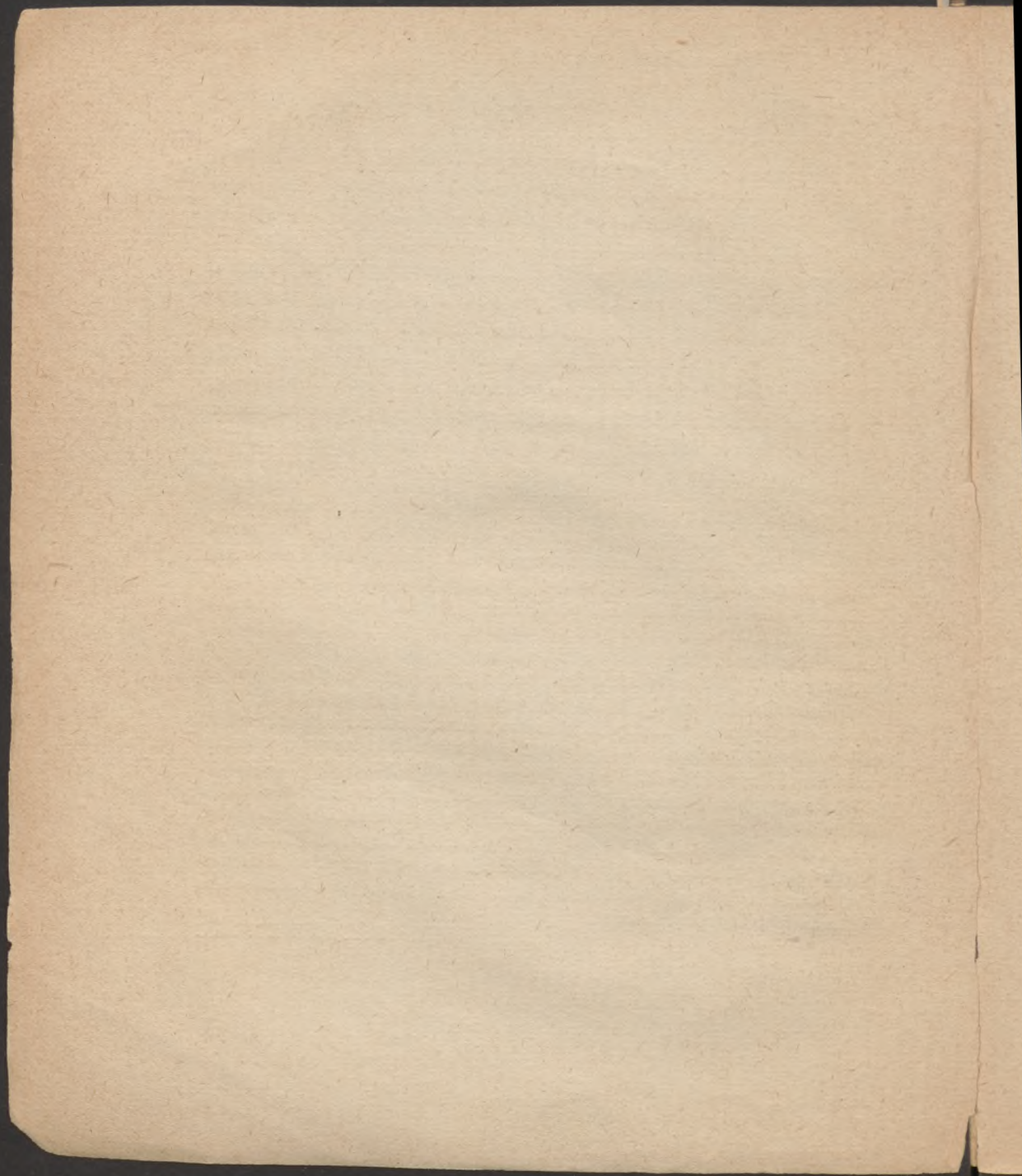

a gondolkodás monizmusa engedte eddig a pontig jutni, Whitman ösztönmonizmusa ezt is készen kapja. De nincsen is aztán ennek a monizmusnak olyan oldala, amire rá nem világított volna. Szinte fanatikus lelkiismerettel igazolja be sorjában, mennyire idegen tőle minden értékelés, de egyben minden átértéklés is. Nem hitetlen, de nem is hívő, a világ minden krédóját magáénak vallja. A történetekben is egészet lát s így módjában áll eredendő megnyugvással nézni a világtörténet apró hullámcsapásait. Nemi és faji különbségeket csak a realitás iránti tiszteletből fogad el, de sohasem mér fel. Szintézise a költői kifejezésmód szempontjából is döbbenetesen fejlett: nála még a természet és a kultúra is egy s a városi nyüzsgés és zenebona ugyanolyan természeti élmény, mint az erdei magány, mint a puszta, vagy a fűszál, melyről könyvét elnevezte és melyről nem tudja, mi.

Élete és művei. Walt Whitman 1819. május 31-én született a long-islandi West Hillsben, holland származású farmer szülőktől. Négyéves, mikor szülei Brooklynba költöznek. Mint irnok kezdi a kenyérkeresést, majd betűszedő, újságíró és ácsmunkás. Utóbb átveszi apja építési vállalatát és vagyont szerez, de pénzét elnyeli a jótékonyosság, melynek a háboruban mint betegápoló áldoz. Érdemei jutalmául irnoki állást kap a belügyi államtitkárságban, de főnöke versei fölötti felháborodásában, elbocsátatja az állami szolgálatból. Közben híressé lesz, ismét állami szolgálatba lép, ahonnan már csak 1873-ban távozik betegség miatt. Ettől kezdve 1892-ben bekövetkezett haláláig Camdenben él hivei és barátai körében. Egyéniségének kortársai szerint mindenkire lenyűgöző hatása van, kevesen vannak vele tisztában, de aki ismeri, mindenki egész embernek vallja. Irodalmi alkotása csak lassan talál méltánylásra, de győzelme aztán annál fényesebb. — Főműve a „Leaves of Grass” (Fűszálak) első kiadása 1855, összegyűjtött költeményeit tartalmazza, az „Ének magamról” ennek a kötetnek egyik ciklusa. Egyéb írásai: Democratic Vistas (1871), Passage to India (1871), Memoranda of the War (1875), Specimen Days (1883), November Boughs (1888), Good-by my Fancy (1891). Whitman könyvalakban a Falanx-könyvtárban jelenik meg először magyarul. Az „Ének magamról” című ciklus Whitman legjellegzetesebb műve.

GÁSPÁR ENDRE

WALT WHITMAN: ÉNEK MAGAMRÓL

1

Magamat ünneplem és énekelem
S amit én veszek fel, te is felveszed majd,
Mert minden atom, mely enyém, épugy a tiéd is.

Henyélek és lelkemet vendégelem,
Hátradőlök, kedvemre henyélek és egy nyári fűszálat figyelek.

Nyelvem, vérem minden atomját e talajból, e légből gyurták,
Szülőktől származtam, akik szintén itteni szülőktől származtak és
ezek szülei szintugy.

Most harminchétéves fővel jó egészségben nekikezdek,
Remélve, hogy nem hagyom abba holtig.

Hitvallások és iskolák elmaradoznak,
Félreállnak egy időre, érték szerint becsülve, de sohasem feledve,
Jónak-rossznak szállást adok én, tőlem mindenki kénye-kedve
szerint beszélhet,

Akadály nélküli őszerejű természet.

2

A házak és szobák illatokkal teltek, a polcok zsufoltan állnak
illatokkal,

9

Magam is belehellem a párát és ismerem és szeretem,
A párlat engem is megrészeszgitene, de nem engedem.

A légkör nem illat, nincs párlatize, szagtalan,
Mégis számnak való, szerelmes vagyok belé,
Felkeresem az erdei lankást, ruhátlan és csupasz akarok lenni,
Epedek utána, hogy hozzám érintsen.

Önnön lehelletem párája,
Visszhangok, bugyogások, zizegő suttogások, szerelemgyökér,
selyemfonál, villafa és venyige,
Ki-és belélegzésem, szívem verése, a vér és lég lüktetése tüdőmben,
A zöld levél és avar szaga és a parté és a sötétárnyalatu szirteké
és a pajtába gyűjtött szalmáé,
Hangom kibökött szavainak zengése, amint a szél forгатagának
eresztem,
Néhány könnyed csók, néhány ölelés, a karok körbefonódása,
Fény és árnyék játéka a fákon a lenge ágak ringása közben,
A magány, vagy az uccalárma, vagy a rétek és domboldalak közti
bolyongás kéje,
Az egészség érzése, a telehold trillája, ágyból kelő és nappal
találkozó magam nótája.

Sokba vettél ezer holdat? sokba vetted a földet?
Sokáig vesződtél, hogy olvasni tanulj?
Éreztél-e büszkeséget, ha versek értelméhez férköztél?

Maradj a mai napon és éjszakán velem és minden vers eredete
tiéd lesz,
Tiéd a föld és a nap minden java (sok millió nap van még),
Nem másod- és harmadkézből kapod ezentul a dolgokat, sem holtak
szemén nem nézel keresztül, sem könyvbéli kísérteteken nem
rágódol,

Még az én szememen sem nézel, még tőlem sem fogadsz el dolgokat,
Minden irányba fülelsz és magadról szűröd le őket.

3

Hallottam a beszélgetők beszédét, a kezdetről és végről szóló
beszédet,

De én nem beszélek se kezdetről, se végről.
Sohasem volt több kezdés, mint most van,
Sem több ifjuság, vagy öregség, mint most van,
Sem több tökély nem lesz soha, mint most van,
Sem több ég vagy pokol, mint most van.

Ösztön, ösztön, ösztön,
Mindig csak a világ teremő ösztöne.

A homályból egymással szemközt osztályostársak bukkannak fel,
örök anyag és fejlődés, örök nem,
Örök azonossági lánc, örök különbözőség, örök életnemzés.

Tépelődni hasztalan, tudós és tudatlan érzi, hogy így van.

Biztosan, mint a legbizonyosabb biztos, szilárd tetővel, jól meg-
termetten, kemény vázzal.

Izmosan, mint egy ló, szeretőn, büszkén, villámosan
Állunk itt én és e titok.

Derüs és nyájas a lelkem s derüs és nyájas minden, ami nem lelkem.

Egyik hiánya a másiké is és a látható igazolja a láthatatlant,
Mignem ez lesz láthatatlanná és viszontigazolást nyer.

Kor kor után vesződik, hogy megmutassa a legjobbat és elkülönítse a legrosszabbtól,

Én, a dolgok teljes alkalmassága és egykedvűsége tudatában hallgatók a vitánál, fürdőzni megyek és magamat csodálom.

Üdvöz legyen minden szervem és tulajdonom és minden jókedvű, tiszta emberé,

Egy arasznyi, egy századarasznyi sem silány és egyik se legyen a másikinál ismeretlenebb.

Elégedett vagyok — látok, táncolok, nevetek, dalolok:,

Amint ölelő és szerelmes ágyastársam éjhosszat mellettem alszik és pitymallatkor lábujjhegyen elsomfordál, fehér kendőkbe bugyolált kosarakat hagyva nekem, melyeknek dus volta dagasztja a házat,

Én késsem az elfogadással és elköltéssel és korholjam szemeimet, Hogy a nézéstől le az ucca felé fordulnak,

És tüstént számolgassak és mutassam ki fillérre

Az egyik értékét és a kettő értékét és hogy melyik előbbrevaló?

4

Gáncsolók és kérdezősködők környeznek,

Emberek, akikkel találkozom, korábbi életem, a lakhelyemül szolgáló kerület vagy város, vagy nemzet hatása,

A legújabb dátumok, felfedezések, találmányok, társaságok, régi és új szerzők,

Ebédem, ruhám, társaim, tekintetek, bókok, kötelességek,

Egy szeretett férfi vagy nő valóságos vagy képzelt közönye,

Valamely családtagom, vagy jómagam betegsége, balsiker, vagy pénz elvesztése avagy hiánya, levertség vagy ujjongás,

Harcok, a testvérháború borzalmai, kétes hírek láza, váltakozó események;

Mindezek éjjel-nappal hozzám jönnek és újra elmennek tőlem,
De nem igazi Énem ők.

Dulakodástól, hajsztól távol áll, ami én vagyok,
Áll szórakozva, tetszéssel, szánakozva, tunyán, egységesen,
Letekint, felegyenesedik, vagy karját egy tapinthatatlan, biztos
támpontra támasztja,
Félrehajtott fővel kíváncsian nézi az elkövetkezendőket,
Benne a játékban és kívül rajta, szemlélőn és ámulón.

Visszanézek önnön napjaimra, melyeken ködöt izzadtam nyelv-
szekkel és disputátorokkal,
Nekem nincs gúnyom, vagy érvem, én jelen vagyok és várok.

5

Hiszek benned, lelkem, másik lényegem ne alázkodjék meg előtted,
Te se alázkodjál meg a másik előtt.

Henyélj velem a gyepen, vedd ki torkodból a pecket,
Nem szó, zene, vagy rim kell nekem, nem megszokás, vagy akár
a legjobb felolvasás is,
Csak a duruzsolást szeretem, csörgős hangod zümmögését.

Még tudom, hogyan hevertünk egy ilyen átlátszó nyári reggelen,
Hogyan nyugtattad fejedet csipőimen keresztbe és gyöngéden meg-
fordultál rajtam,
És széthuztad az inget mellcsontomról és nyelvedet lemeztelenített
szivembe meritetted,
És felnyúltál szakálamig és lenyúltál lábamig 8

Hirtelen felébredt és körémterült a béke és a tudás, mely a föld
minden érvénél többet ér,
És tudom, hogy Isten keze a magaménak ígérete,
És tudom, hogy Isten szelleme a magaméval testvér,
És hogy minden anyától lett ember szintugy testvérem és a nők
nővéreim és szeretőim,
És hogy a teremtés egyik tengelye szeretet,
És határtalanok a duzzadó vagy lepergő levelek,
És a barna hangyák lenn a kis üregekben
És a sövény mohos kérgei, kőrakások, bodza, ökörfarkkóró és ber-
zsenvérfűrt.

6

Mi a fű? kérdezte egy gyermek, elémhozva egy maréknyit,
Mit feleljek a gyermeknek? Én sem tudom nálánál jobban, mi a fű?
Azt hiszem, lelkem reményzöld szövetből szőtt lobogója.

Vagy azt hiszem, az Ur keszkenője,
Illatos ajándék, vagy emlék, melyet készakarva ejtett le,
Valamelyik sarkában a küldő nevével, hogy láthassuk és meg-
mondhassuk: Ki é?

Vagy azt hiszem, a fű maga is gyermek, a növényvilág megszült
kisdede.

Vagy azt hiszem, egyöntetű hieroglifa,
És azt jelenti: Széles és szűk zónákon egyképen sarjadva,
Feketék és fehérek között egyaránt megteremve,
Legyen kanuck tukahoe, képviselő, cuff, mindnek egyformán adok,
mindet egyformán fogadom.

S most sirok szép nyíratlan hajának látom.

Gyöngéden bánok veled, kunkorodó fű,
Lehet, hogy ifjak mellén fakadsz te,
Lehet, hogy ismerve szerettem volna őket,
Lehet, hogy aggoktól származol, vagy az anyaölből korán kivett
csecsemőktől,

És ime te vagy itt az anyaöl.

Ez a fű sötétebb, semhogy anyák fehér fejéről való lehetne,
Sötétebb, mint az aggok szintelen szakála,
Sötétebb, semhogy halványpiros szájpadrólásokból származhatnék.

Ó, most már látom a sok beszélő nyelvet
És látom, nem hiába jönnek elő a szájpadrólásokból.

Vajha le tudnám fordítani a halott ifjakról és asszonyokról szóló
rejtvényt,
És az aggokról és az anyákról szólót és az ölükből korán kivett
csecsemőkről szólót.

Vajjon mi lett az ifjakból és aggokból?
És vajjon mi az asszonyokból és gyermekekből?

Valahol élnek és jól vannak,
A legkisebb sarju mutatja, hogy valójában nincs is halál,
És ha valaha volt, előbbreviszi az életet és nem arra vár, hogy végre
lenyügözzze,
És az élet jöttére nyomban megszűnnék.

Minden előbbre és kifelé halad, semmi sem hull ki,
És meghalni más, mint bárki hinné, és örvedetesebb.

7

Örvedetesnek hitte bárki a születést?
Sietek közölni az illetővel, hogy a halál époly örvedetes és én
tudom miért.

A haldoklóval halok én és az ujszülöttel születek, nem vagyok én
kalapom és cipőm közé zárva,
És sokféle dolgot megnézegetek, melyek mind-mind különböznek és
mind jók,
Jó a föld és a csillagok és minden járulékuk jó.

Én nem vagyok föld, sem valamely föld járuléka,
Pajtása és társa vagyok velem egyformán halhatatlan és mérhetetlen
embereknek,
(Ők nem ismerik halhatatlanságukat, én ismerem).

Minden faj magáért van és önmagáé; az enyém én értem van, him
is, nőtény is.
Értem vannak, akik fiúk voltak és nőket szeretnek,
Értem a férfi, aki büszke és érzi, milyen kin lenézetni,
Értem a kedves és az aggszüz, értem az anyák és az anyák anyjai,
Értem az ajkak, amik mosolyogtak, a szemek, mikből könny hullott,
Értem a gyermekek és gyermekek nemzői.

Le a lepellel! előttem nem vagytok bűnösök, silányak, vagy esettek,
Én átnézek a függönyön és ginghamon, ha kell, ha nem,

És ott vagyok: szívósan, birni vágyón, fáradhatatlanul, mint akit nem lehet lerázni.

8

A kicsike bölcsőjében alszik.

Felemelem a vásznat, soká nézem és nesztelenül söpröm le kezemmel a legyeket.

A fickó és a pirosképű leány a bozótos domboldalra fordulnak, Én figyelve nézem őket a csucsról.

Az öngyilkos a hálószoza véres padlóján fetreng,

Látom a csapzottthaju hullát, tanuja vagyok a pisztoly leesésének.

Az aszfalt szutyogása, kocsiküllők, cipőtálpak csoszogása, sétálók beszéde,

A nehéz omnibusz, a kérdő hüvelykű hajtó, a patás lovak dobogása a gránittalajon,

A szánkók, csilingelés, ujjongások, hólabdadobások,

A népszerű kedvencekre rikoltott éljenek, felizgult csőcselék dühe,

A redőnyös hintó pattogása, amint beteget visz a kórházba,

Ellenségek találkozása, a hirtelen szitok, az ütések és az esés,

Az izgatott tömeg, a gyorsan középre tülekedő csillagos rendőr,

Az érzéketlen kövek, melyek annyi visszhangot vesznek fel és adnak vissza,

Mily nyögései a tulzabáltaknak és félig éhenhaltaknak, akik napszúrástól, vagy rohamtól leesnek,

Milyen sikolyai hirtelen rosszul lett nőknek, akik hazarohannak és lebabáznak,

Milyen élő és eltemetett vibrál itt mindig, milyen illendőségből elfojtott üvöltések,

Gonosztevők elfogatása, sértések, erkölcstelen ajánlatok, elfogadások, biggyesztett szájjal való visszautasítások,
Én látom ezeket, vagy képüket és fajukat — jövők és odébb megyek.

9

A falusi pajta nagy ajtóit nyitva és készen állanak,
A learatott széna lenyomja a lassujárásu szekeret,
A világos fény a barnásszürke és zöld keverékén játszik,
A halmok rogyásig megrakottak.

Én itt vagyok, segítetek, a rakás tetején kinyújtózva jöttem,
Éreztem gyöngé lökéseit, keresztbetett lábakkal,
Leugrom a löcsről és megfogom a lóherét és a komócsint,
És meghempergek és telekuszálom hajamat szalmatörökkel.

10

Egyedül vadászok messze vadonokban és hegyeken,
Utközben ámulva saját fürgeségemen és jókedvemen,
Késő délután biztos helyet választok éjszakai menedékül,
Tüzet rakok és megsütöm a frissen lőtt vadat,
A garmadába rakott füvön elalszom, kutyámmal és puskámmal mellettem.

A yankee-tutaj tetővitorlái alatt van, átszeli a szikrát és tajtékot,
Szememből eltűnik a part, a csolnak orrára hajlom, vagy leujjongok a fedélzetről.

A csolnakosok és buvárok korán keltek és megvártak engem,
Nadrágszáramat csizmámba gyűrtem és mentem és jól töltöttem az
időt,

Te is velünk lehettél volna aznap a halasrocska körül.

Láttam a trapper nászát szabad ég alatt távol nyugaton, a meny-
asszony rézbőrű volt,

Apja és barátai keresztbetett lábakkal ültek, szótlanul pipázva, lábu-
kon moccasin volt és vállukról nagy vastag gyapjukendők lógtak,
A trapper egy kis padon lustálkodott, ruhája főként bőr volt, nyakát
busa szakál és hajfürtök fedték, kézen fogta aráját,

Ennek hosszú pillái voltak, feje fődetlen, durva kemény haja leom-
lott kéjes tagjaira és lábáig ért.

X A szökött rabszolga házamhoz jött és megállt kívül,

Hallottam, amint mozgásától a rőzsegallyak megzördültek,

Láttam a konyha nyitott ajtószárnyán keresztül, hogy alélt és
gyöngé,

S kimentem oda, ahol egy tuskón ült, bevezettem és bátorítottam,
Vizet hoztam és megtöltöttem egy vedret izzadt testének és felseb-
zett lábának,

És átadtam neki egy enyémbe nyíló szobát és adtam neki néhány
durva, de tiszta ruhát,

És emlékszem, hogy tapaszt tettem nyaka és bokája horzsolásaira,

És kitűnően emlékszem forgó szemeire és gyámoltalanságára,

Egy hétig lakott nálam, mignem meggyógyult és északra ment,

Magam mellé ültettem az asztalhoz, puskám ott állt a sarokban.

11

Huszonnyolc ifju fürdik a parton,
Huszonnyolc ifju és mind barátságos;
Huszonnyolc asszonyélet éve és mind magános.

Az asszony a parti lankán egy szép ház úrnője,
Csinos és dus öltözetben lapul az ablak redőnyei mögött.

Melyik ifjut szereti legjobban?

Ah, a legegyszerűbb is szép neki.

Hová tartasz, asszonyom? mert látlak,
Itt lubickolsz a vízben s mégis szép csendesen állasz szobádban.

Táncolva és nevetve jött a part mentén a huszonkilenc fürdőző,
A többi nem látta az asszonyt, de ő látta és szerette őket.

Az ifjak szakálán csillogott a vízcsepp, lehullott hosszú hajukról,
Kis patakok folytak át egész testükön.

Egy láthatatlan kép is átfolyt testükön,
Reszketőn siklott le halántékukról és bordáikról,

Az ifjak háton usznak, fehér hasuk felivel a napra, nem kérdik ki
kap utánuk,
Nem tudják, ki liheg és hajlik le lebegő és görbült ivben,
Nem gondolnak rá, kit fröccsentenek le vízzel.

12

A mészárosinas leveti vágóruháját, vagy kését köszörüli piaci árusitóhelyén.

Én ott csatangolva élvezem ügyességét és hetyke ugrándozásait.

Szurtos, szőrösmellű kovácsok veszik körül az üllőt,
Mindnek kalapács a kezében, mind készen áll, a tűz javában izzik.

A hamuval beszórt küszöbről figyelem mozdulataikat,
Derekuk könnyedsége még vaskos karjaikkal is összevág.
Fejük felett lóbálják a kalapácsot, lassan és biztosan lóbálják,
Nem sietnek, mind odavág, ahová kell.

13

A vadkacsa a hűvös éjen keresztül irányozza röptét,
Y a - h o n k, kiáltja s a szó hívogatólag hangzik fülembé,
A tudákosok azt hiszik, nem jelent semmit, de én figyelmes hallgató,
Meglátom rendeltetését és helyét ott fenn a téli égen.

Az élespatájú északi rénszarvas, a gém, a macska a küszöbön, a
prairie kuttyája,
A rőfögő malac kölykei, amint anyjuk csecsét szopják,
A fajdtyuk fajzata és félig feltárt szárnyu jómaga,
Ezekben és magamban egyazon őstörvényt látom.

Lábam földretevéséből száz okozat ered,
Gyöngé az én erőm elősorolni mindet.

Szerelmes vagyok a szabadban élőkbe,
Emberekbe, akik barmok között élnek, vagy akik az óceán és erdő
illatát lehellik,
A hajók építőibe és kormányosaiba, fejszék és balták forgatóiba,
lőhajcsárokba,
Hétről-hétre velük tudok enni és aludni.

A legközönségesebb, legolcsóbb, legközelibb, legkönnyebb vagyok
én,
Én, aki mindenbe belevágok, aki roppant keresletnek kínálom ma-
gamat,
Ki feldiszitem magam, hogy az első elvenni akarónak odaajándéko-
zódjam,
Aki nem várom az égtől, hogy kedvemért lejjöjjön,
Mert bőkezűen pazarlom mindenkor.

14

A tiszta alt felcsendül az orgonaszóban,
Az asztalos deszkát igazít, gyaluja vadul emelkedő sziszegéssel
sipol,
A házas és nőtlen gyermekek hazatérnek hálaadó ebédjükre,
Az evezős megragadja a főgerendát erős karjával,
A matróz felkészülten áll a cetfogó csolnakban, láncsája és szigonya
készen,
A kacsavadász lassu és óvatos léptekkel halad,
A kulcsoltkezű lelkészeket felszentelik az oltárnál,
A fonólány a nagy kerék zugása mellett hátrál és lép előre,
A farmer vasárnapi sétája közben megáll és nézi a zabot és rozst,
A konstatált holdkórost végre ispotályba szállítják,

(Ez se alszik többé úgy, mint anyja hálósobájában a bölcsőben);
A deresfejű és ösztövérr-állkapcsu betüszedő szekrénye mellett ro-
botol,
Megforgatja a bagót, miközben szeme előtt káprázik a kézirat:
Az idéetlen tagokat az orvos műtőasztalára kötözték,
A levagdalt rész borzalmasan zuhog bele egy vederbe,
A quadroon-lányt épen elárverezik, a korhely korcsmai kályha
mellett bóbiskol,
A gépész nekigyürkőzik, a rendőr cirkál, az ajtónálló az elmenőkre
ügyel,
A fiatal fickó a postakocsit hajtja (szeretem őt, noha nem ismerem),
A félvér könnyű cipőt huz, hogy résztvegyen a versenyfutásban,
A nyugati fajdlövész a város apraját-nagyját vonzza, ez puskájára
dől, amaz tuskón ül,
A lövész előlép a tömegből, feláll és célóz;
Az ujonnan jött bevándorlók csapatai ellepik a rakpartot vagy gátat,
A felügyelő nyeregből nézi, hogyan kapálnak a gyapiasfejük a cu-
korföldön,
A duda a táncterembe hiv, az urak táncosnőikhez szaladnak, a tánco-
sok meghajolnak egymás előtt,
Az ifju ébren heverész a deszkatetős padláson és hallgatja a dalla-
mos esőt,
A lesivadász tört állit az öbölbe, mely segít kitölteni a huront,
A rézbőrű nő sárgaszegélyű ruhájában moccasint és gyöngytáskát
kinál megvételre,
A szakértő félrehajolva félig zárt szemmel mustrálja a kiállítást,
A fedélmunkások megrögzitik a gőzöst és kidobják a deszkát a
partra szálló utasoknak,
A fiatalabb leány kitartja a pamutot, míg nénje gombolyagba sodo-
ja és helyenként megáll a görcsök miatt,

Az egyéves asszony felépül és boldog, hogy egy héttel előbb megszülte első gyermekét,
A tisztahaju yankee-lány varrógépénél, vagy a gyárban, vagy a malomban dolgozik,
Az aszfaltmunkás kétmarkolatu ütőkosára támaszkodik, a riporter írónja gyorsan siklik a notesz lapján, a cimfestő kék és arany betűket mázol,
A csatornatisztító a kötélpályán halad, a könyvelő asztalánál számol, a cipész fonálát enyvezi,
A karmester dirigálja a bandát és az összes zenészek követik,
A gyermeket megkeresztelték, a kikeresztelkedett először tesz hitvallást,
A regatta kiterül az öbölre, a verseny kezdetét veszi (hogyan vilognak a fehér vitorlák!)
A hajcsár nyájára vigyáz és rárikolt az eltévedő barmokra,
A házaló izzad a hátán vitt batyu sulya alatt (a vevő lealkudja a páratlan fillért):
A menyasszony kigöngyöli fehér ruháját, az óra percmutatója lassan mozog,
Az ópiumrágó megmeredt fővel és kissé tátott szájjal hátrahanyatlik,
A rima kendőjét vonszolja, kalapja fityeg részeg és ótvaros nyakán,
A tömeg neveti trágár szitkait, a férfiak gunyolják és egymásra pislognak,
(Nyomorult! Én nem nevetek szitkaidon, sem ki nem gunyollak);
A minisztertanácsot tartó elnököt az államtitkárok környékezik,
A piacon három matróna sétál méltóságteljesen és barátságosan karonfogva egymást,
A halászbárka legénysége halakból halmokat rak garmadába az orrmányrészen,
A misszuriai átszeli a sikságot, áruját és állatjait szállítva,

A kalauz, amint végigmegy a vonaton, aprópénze csörgetésével ad jelt,

Az ács deszkapallót rak; a tetőfedők bepalázzák a tetőt, a kőművesek malterért kiabálnak,

A munkások vállukon a lapáttal egyes sorokban haladnak;

Az évszakok egymást követvén, összeverődik a leirhatatlan sokaság, a hetedik hó negyedik napja van ma (milyen üdvölvések ágyukból és kézifegyverekből)!

Az évszakok egymást követvén, a szántóvető vet, az arató arat és a téli mag a talajba hull;

Távol tavakon les a csuka-halász és vár a fagyott felületbe vágott résnél,

A fatönkök sűrűn állanak a tisztás körül, az erdőlakó mélyen vág fejszéjével,

Tutajosok szürkületkor megállapodnak a gypjuerdő vagy a pekánfák közelében,

Mosómedvevadászok vágnak át a Vörös folyó vidékén, vagy a Tennesssel kiszáritotta lapályokon, vagy az arkansasiakon,

Fáklyák világítanak a sötétbe, mely Chattahooche vagy Altamahaw fölött fekszik,

Aggok ülnek az asztalnál, körülöttük fiuk, unokák és dédunokák,

Az agyagfalak mögött, ponyvasátrakban vadászok és trapperek pihenik ki a nap fáradoalmait,

A város alszik és a falu alszik,

Az élő alszik a maga idejében és a halott a magáéban,

Az öreg férj neje mellett alszik és a fiatal is neje mellett alszik;

És mindezek befelé törekednek belém és én kifelé töreksem hozzájuk,

És többé-kevésbé az vagyok, amit ezeknek lenni jelent,

És ezek egyikéből és mindegyikéből szövöm az éneket magamról.

15

Öreg is vagyok, fiatal is, bolond épugy mint bölcs,
 Mással nem törődő, mindig mással törődő,
 Anyás épugy mint atyai, gyermek épugy mint férfi,
 Telítve durva anyaggal és telítve finom anyaggal,
 Sok nemzetek egyikéből egy, a legkisebb és legnagyobb egyaránt,
 Déli épugy mint északi, egykedvű és vendégszerető ültetvényesként
 lakom lenn az Oconeenál,
 Kereskedésre hajlamos, magam esze szerint élő yankee, izületeim a
 földkerekség legfürgébb és legizmosabb izületei,
 Kentuckyai, aki Elkhorn völgyét járom szarvasbőrharisnyában,
 luizianai vagy georgiai,
 Révész tavakon vagy öblökön vagy partok mentén, hoosier, badger,
 buckeye;
 Otthon kanadai hócipőkben, vagy fenn a cserjésben, vagy az ujfund-
 landi halászok közt,
 Otthon a jégcsolnakflottán, evezve és kormányozva a többiekkel,
 Otthon Vermont dombjain vagy a Maine erdőiben, vagy a texasi
 putrikban,
 Társa kaliforniaiaknak, társa szabad északnyugatiaknak (ezeknek
 nagy idomait szeretem),
 Társa tutajosoknak és szénhordóknak, társa mindenkinek, aki kezet
 fog és inni-enni invitál,
 A legeggyűgyűbbek tanulótársa, a legmélyebbelméljük oktatója,
 Kezdő növendék, aki milliárd évszak tudását ismeri,
 Minden színű és nemű vagyok én, minden rangu és vallásu,
 Farmer, gépész, művész, úr, tengerész, quaker,
 Fogoly, negédes, békebontó, ügyvéd, orvos, pap.
 Mindent jobban kiállok önnön sokféleségemnél,

Belélegzem a levegőt, de eleget hagyok magam után,
És nem vagyok felfuvalkodott és helyemen vagyok.

(A moly és az ikrák helyükön vannak,
A fényes nap, melyet látok és a sötét napok, miket nem látok, helyükön vannak,
A megfogható helyén van és a megfoghatatlan is helyén van.)

16

Ezek valósággal minden koru és állambeli ember gondolatai, nem eredetiek ezek nálam,
Ha nem épugy tiéd is, mint enyéme, semmit sem érnek, vagy majdnem semmit,
Ha nem a talány és a talány megoldásai, úgy semmit sem érnek,
Ha nem époly közeliak, mint távoliak, semmit sem érnek.
Ez a fű, mely szárazon és vizen egyaránt nő,
Ez a közös levegő, mely a glóbust fürdeti.

17

Vad muzsikával jövök én, kornétákkal és dobokkal,
Nemcsak elismert győzteseknek játszom én indulókat, meghódítottaknak is játszom.
Hallottad már, hogy jó csatát nyerni?
Én azt mondom, elesni is jó, a harcokat ugyanolyan értelemben vesztik el, mint megnyerik.
Én verem a dobát a holtaknak,
Kürt száján fuvom legharsányabb és legvidámabb dalomat nekik.
Vivát az elesetteknek!

És azoknak, kiknek hadihajói a tengerbe veszték!
És azoknak, akik maguk is a tengerbe veszték!
És minden csatavesztett hadvezérnek és legyőzött hősnek!
És a számtalan ismeretlen hősnek, akik felérnek a legnagyobb ismert
hősökkel!

18

Imhol a mindenkinek terített asztal, a természetes éhség étke,
Épügy való a gonosznak, mint a becsületesnek, én mindenkivel
megegyezem,
Nem akarom, hogy bárkit is lekicsinyeljenek, vagy kihagyjanak,
A kitartott nő, az ingyenélő, a tolvaj, ezennel mind vendégeim,
Meghivom a vastagajku rabszolgát, a nemibajost;
Nem lesz különbség köztük és a többi között.

Egy szemérmes kéz szorítása ez, a haj lengése és illata ez,
Ajkam érintkezése ez a tiédde, a sóvárgás suttogása ez,
Az arcomat tükröző távol mélység és magasság ez,
Önnönmagam gondolatos elmerülése és újbóli kibukkanása.

Azt hiszed van valami burkolt szándékom?
Nos hát, van, mert az áprilisi zápornak is van és a szirt falán
a csillámnak is van.
Ugy magyarázod, hogy ámitásra törekszem?
Ámit a napvilág? ámit a koránkelt billegény, amint az erdőt átcsi-
csergi?
Jobban ámitok talán náluk?
Ez órában bizalmasan beszélek,
Nem mindenkinek beszélnek, de neked beszélek.

19

Ki megy itt? kapzsin, durván, misztikusan, nesztelenül?
Hogyan van, hogy erőt nyerek a marhától, amit eszem?

Mi általában az ember? mi vagyok én? mi vagy te?
Mindent, amit enyémmnek jelentek ki, vess egybe a magadéval,
Vagy hiábavaló munka meghallgatni.

Én nem vinnyogom, hogy vinnyogás az egész világ,
Hogy a hónapok légüres terek és a föld csak iszap és pocsolya.

Nyöszörgés és beletörődés betegek mellporába való, az illeszkedés
negyediziglen hat,
Én kedvem szerint hordom kalapom otthon és az uccán.

Miért imádkoznám? miért alázkodnám meg és lennék szertartásos?

Miután átvizsgáltam a földrétegeket, hajszádra analizáltam őket, dok-
torokat konzultáltam és pontos számításokat eszközöltem,
Nem leltem kedvesebb hust a saját csontjaimon lévőnél.

Mindenkiben magamat látom, semmi többet és egy borsónyival se
kevesebbet,
És ha mi jót vagy rosszat mondok magamról, róluk is mondom.

Tudom, robusztus és egészséges vagyok,
A mindenség közeledő dolgai szüntelenül hozzám folynak,
Mind nekem van írva és nekem rá kell jönnöm az írás értelmére.
Tudom, halhatatlan vagyok,

Tudom, hogy ezt a körforgásomat nem mérheti át egy ács mércéje,
Tudom, nem mulok el mint a gyermek égő fával éjszaka rajzolt
fényköre.

Tudom, felséges vagyok,
Nem gyötröm szellememet avval, hogy magát igazolja vagy
megértesse,
Látom, hogy elemi törvények sohase mentegetőznek,
(Azt hiszem, nem hordom fejem magasabban, mint a magasság,
melyre végül is ráépitem házamat).

Vagyok, ahogy vagyok, elég ennyi,
Ha senki más nem vesz észre a világon, békén ülök,
És ha mindenki észrevesz, akkor is békén ülök.

Egy világ vesz észre, mely nekem a hasonlithatatlanul legnagyobb,
én magam,
És ha ma vagy tizezer vagy csak tizmillió év multán jutok
enyémhez,
Örömmel veszem ma, de hasonló örömmel várhatok is.

Talapzatom csapja és építménye gránit,
Nevetek azon, mit ti bomlásnak hívtok,
Én tudom az idő bőségét.

20

A Test költője vagyok én és a Lélek költője vagyok,
Az ég gyönyöreit birom és a pokol kinjait birom,
Az előbbieket magamba ojtom és gyarapítom, az utóbbiakat új
nyelvre ültetem át.

Egyaránt vagyok költője nőnek és férfinak,
És tudom, hogy nőnek lenni annyit ér, mint férfinak lenni,
És tudom, semmisem ér többet, mint emberek anyjának lenni.

Éneklem a dölyf és büszkeség énekét
Elég volt már nekünk a lapulásból és lekönyörgésből,
Beigazolom, hogy a nagyság csak fejlődés.

Tulnőttél a többin? elnök lettél?
Mindez semmi, ennél mindenki tovább ér és még tovább is jut.

Én vagyok az, ki a gyöngé és sötétedő éjjellel jár,
A félig éjfedte földhöz és tengerhez kiáltok én.

Simulj ide csupasz mellű éj — simulj ide delejes tápláló éj!
Északi szelek éje, — kevés nagy csillagok éje,
Bóbiskoló éj — örült csupasz nyári éj.

Mosolyogj ó szépséges hűsre lehelt föld!
Szunnyadó és elfolyó fák földje!
Elmult napnyugta földje — ködormú hegyek földje!
Kékséggel elegy telihold üveges özönének földje!
A folyam áriát tarkázó fény és homály földje!
Kedvemért nagyobb és fényesebb világosszürke fellegek földje!
Messzire nyult könyökű föld — dús almavirágos föld!
Mosolyogj, mert szerelmesed jó.

Tékozló, szerelmet adtál nekem — én is szerelmet adok hát neked!
Ó kimondhatatlan szenvedélyes szerelem!

21

Tenger! neked is megadom magam — kitalálom jelentésedet,
Látom a partról hivatatólag görbült ujjaidat,
Azt hiszem, vonakodol visszatérni, ha nem érzed engem,
Gyerünk együtt egy fordulóra, levetközőm, elsietek a part láttá-
volából,
Puhán ágyazok magamnak, hullámos szenderbe ringok,
Locsolj be drága nedvvel, visszaadhatom a kölcsönt.

Kinyuló fenékhullámok tengere,
Széles és rángó lélekzetű tenger,
Életsós tenger, ásatlan, de mindig kész sirokkal,
Üvöltő, viharzó, szeszélyes és negédes tenger,
Egy vagyok én veled, én is egyfázisu és mindenfázisu vagyok.

Résztvevője én dagálnak és apálnak, gyűlölet és békesség
magasztalója,
Magasztalója barátoknak és egymás karjai közt alvóknak.
Én vagyok a rokonszenvet hirdető,
(Irram-e össze a dolgokat egy házban és ugorjam át a házat, ahol
vannak?)

Nemcsak a jóság költője vagyok, nem tagadom, a gonoszságé is
vagyok,
Mire való e fecsegés erényről és bűnről?
Engem hajt a rossz és hajt a rossz megjavítása, én közömbös
vagyok,
Járásom nem a hibát kereső, vagy az elítélő járása,
Én minden növény gyökerét megnedvesitem.

Féltél már, hogy skrofula lesz az ernyedetlen termékenységből?
Hitted, hogy a mennyei törvényeket még át kell gyurni és javítani?

Egyensúlyt látok egyfelől és egyensúlyt a tuloldalon,
A szelid tant époly állandó segélynek tartom, mint a szilárd tant,
A jelen gondolatait és tetteit felkerekedésünknek és korai elindulá-
sunknak.

A pillanat, mely hozzám érkezik elmúlt decilliókon át,
Nincs jobb, mint ez és a most.

Ami régente jól viselkedett, vagy ma jól viselkedik, nem olyan nagy
csoda,
A csoda mindörökkön az, hogyan létezhetik közönséges vagy
hitetlen ember.

22

Szüntelen kifejtése korszakos szavaknak:
Enyém modern szó, az a szó, hogy En-Masse.

Soha nem ingó hit szava ez,
Most és mindörökké egy nekem, gondolkodás nélkül elfogadom az
Időt.

Csak ez réstelen, csak ez kerekít ki és teljesít meg mindent,
Ez a misztikus hozzáférhetetlen csoda egyedül teljesít meg mindent.

Én elfogadom a valóságot és nem merem kétségbe vonni,
Első és utolsó követelésem materializmus.

Éljen a pozitív tudomány! éljen, éljen az exakt demonstráció!
Vég borsos szakát cédrus és orgonaággal keverten,
Ez a lexikográfus, ez a vegyész, ez nyelvtant gyártott régi köfeli-
ratokból,
Ezek a tengerészek vészes ismeretlen tengereken vitték át hajó-
jukat,
Ez a geológus, az bonckéssel dolgozik, amaz pedig a matematikus.

Uraim, mindenkor a legnagyobb tisztelet önöknek!
Az önök tényei hasznosak s mégsem lakásom nekem ők,
Csak lakásom egy szárnyába jutok rajtuk keresztül.
Szavaim kevésbbé emlékeztetnek kimondott tulajdonságokra,
Inkább emlékeztetnek a kimondatlan életre és a szabadságra és
felszabadulásra,
Röviden végeznek a semleges és korcs lényekkel, a teljesértékű
férfiakat és nőket szeretik,
És a forradalom dobját verik és szökevényekkel, pártütőkkel és
összeesküvőkkel időznek.

23

Walt Whitman, kozmosz, Manhattan fia,
Békétlen, anyagi, érzéki, evő-ivó és nemző,
Nem érzélgős, nem áll férfiak vagy nők fölött, sem rajtuk kívül,
Époly szerény, mint szerénytelen.

Csavarjátok le a závárt az ajtókról!
Csavarjátok le sarkaikból még az ajtókat is!
Ha ki mást lealáz, engem aláz le,
Ha mit tesznek és mondanak, végül is engem érint.

Rajtam hömpölyög át a légáram, rajtam az ár és a mutató!

Én mondom ki az ős jelszót, én adom meg a demokrácia jelét,
Istenemre! semmit sem fogadok el, aminek bárki nem lehet ellenlá-
basa hasonló feltételekkel.

Rajtam hatol át sok régen elnémult hang,
Véget nem érő rab- és rabszolganemzedékek hangjai,
Betegek és elcsüggedtek és tolvajok és törpék hangjai,
Felkészülődések és gyarapodások körforgásának hangjai,
És fonalakéi, melyek a csillagokat egybekötik és anyaméhéi és nem-
zősejtéi,
És azok jogaiéi, akiket mások letepertek,
A torzalakuak, bohók, laposak, balgák, megvetettek hangjai,
Légbeli köd, ganajturó bogarakéi.

Rajtam a tiltott hangok,
Nemek és vágyak hangjai, leplezett hangok, melyekről lerántom
a leplet,
Általam megtisztult és átformálódott egyetlen hangok.

Én nem szorítom számra ujjaim,
Épely csinján bánok a belekkel, mint a fejjel és a szívvél,
A közösülés nekem nem utálatosabb a halálnál.

Hiszek a husban és vágyaiban,
Látás, hallás, érzés, mind csupa csoda és minden részem és izem
csoda.

Isteni vagyok én kívül-belül és megszentelek mindent, amit érintek,
vagy ami hozzám érint,

Hónaljam szaga szebb aroma az imádságnál,
Fejem többet ér templomnál, bibliánál és minden hitvallásoknál.

Ha valamit jobban tisztellek másnál, testem az, egész terjedelmében
vagy annak egy része,

Áttetsző alakom, te legyél az!

Árnyékos kiugrók és fokok ti legyetek azok!

Büszke férfierő te legyél az!

Ami csak engem izmosítasz, te legyél az!

Én gazdag vérem te! te életem halvány tejfolyamváladéka!

Más mellre feszülő mell, te legyél az!

Agyam, a te titkos tekervényeid legyenek azok!

Vizmosta kákagyökér! félénk mocsári szalonka! védett kettősto-
jások fészke! te legyél az!

Fejem elegyfüve, szakál, szőrzet, te legyél az!

Juhar csepegő nedve, himgabona rostja, te legyél az!

Bőkezű nap, te legyél az!

Arcomat bevilágító és beárnyazó gőzök, ti legyetek azok!

Verejtékes patakok és harmatok, ti legyetek azok!

Szelek, miknek sósan csiklandozó nemiszervei hozzám dörzsölődnek,
ti legyetek azok!

Széles izmos mezők, élő tölgyágak, kanyargós utaim kedves
henyélői, ti legyetek azok!

Kezek, miket elfogadtam, arc, amit csókoltam, halandó, akit valaha
érintettem, ti legyetek azok!

Bolondja vagyok magamnak, minden részem és egészem nagyszerű,
Minden pillanat és ami csak történik, kéjjel borzongtat át,

Nem mondhatom el, hogyan hajlik bokám, sem leghalványabb
óhajom okát,

Sem a belőlem sarjadó barátságét, sem a viszonzásul elvett
barátság okát.

Amint felhágok lejtőmön, megállok gondolkozni, valóság-e ez,
A reggel glóriája ablakomon nagyobb gyönyörűség nekem, mint
akármilyen irott metafizika.

Nézni a hajnalt!

A legapróbb fény elsápasztja a határtalan és átlátszó árnyékokat,
A levegő izlik inyemnek.

A mozgóvilág csirái ártatlan ugrándozással hallgatva felkelnek,
frissen felrügyeznek,
Ferdén szökelnek a magasba s a mélybe.

Egy láthatatlan valami kéjtől lihegőn megcsucsosodik,
Fényes nedvtenger ömlik el az égen.
A föld, mellyel az ég társalog, egyesülésük naponkénti megujítása.
A kihívás, mely nyugat felől e pillanatban támad fölöttem,
A csufondáros gúny: Lássuk, ur leszel-e?

24

Félelmetes káprázatával mily hamar megölne a napkelte,
Ha most és mindig nem küldhetnék ki felkelő napot magamból.

Mi is kápráztatóan és félelmetesen kelünk fel, mint a nap,
A virradat csöndjében és hűsében találtunk mi magunkra, ó lelkem!

Hangom az után tör, amit szemem el nem érhet,
Nyelvem pergésével világokat és világtömböket fogok át.

A beszéd látásom ikre, mely képtelen magát megmérni,
Folyton dacol velem, gunyosan mondja:

37

Walt, elég van benned, miért nem tárod fel?
Jöjj csak, nem akarom, hogy gyötörj, tulsokra tartod a kifejezést,
Nem tudod ó beszéd, hogy alattad a bimbók fesletlenek?
Sötétben várnak, fagytól védetten,
A szenny meghátrál prófétai kiáltásaim elől,
Én okokat adok a dolgok alá, hogy aztán egyensúlyba hozzam őket,
Tudásom, élő részeim, melyek minden dolgok jelentésével lépést
tartanak,
Boldogság (aki csak hallgat rám, ha férfi, ha nő, induljon még ma
keresésére.)

Legfőbb érdememet megtagadom tőletek, nem vetem le magamról
igazi lényem,
Világokat fogok át, de sohasem próbálom körülérni magamat,
Silányt és nagyot megdöbbentek, ha csak rátok nézek.
Írás és beszéd nem igazol engem,
A bizonyítás teljét és minden egyebet képemen hordom,
Ajkam némaságával egészen megzavarom a hitetlenkedőt.

25

Most pedig csak hallgatózni akarok,
Hogy a hallottakat énekembe gyarapítsam, hogy a hangokkal
megnövekedjék.
Madarak örömdalát hallom, serdülő kalász sercegését, lányok fecse-
gését, gallyak zörgését ebédem főzése közben,
Hallom a szeretett hangot, az emberi beszéd hangját,
Hallok ezer kusza hangot, melyek összecsengenek, egybefolynak,
vagy egymás után következnek,
A város hangjait és a városon kívüli hangokat, az éj és nap hangjait,

Egymáshoz fecsegő szerelmes fiatalokat, asztalnál ülő munkásnép
harsány nevetését,

Elszakadt barátság dühös szitkát, betegek elhaló hangjait,
A bírót, aki asztalra szoritja kezét, míg sápadt ajka halálos ítéletet
mond,

A kikötőnél hajókat kirakodó hordárok hajhóját, a horgonyt
felszedők refrénjét,

A vészharangok kongását, a tüzi lármát, a fecskendők, a jelző-
csengős és szineslámpájú pumpakocsik nyikorgását,

A gőzös fütytyét, a közeledő tehervonat sulyos dübörgését,
A kettős párokban haladó egylet előtt rázendített lassu indulót,
Valami végtisztességre mennek, a zászlók hegyén fekete fátyol.

Hallom a csellót, (az ifju szívének panasza az),
Hallom a billentyüs kornétát, gyorsan siklik be füleimbe,
Bolondédes nyilallással rázza hasam és mellemet.
Hallom a kart, nagy opera ez,
Ah, ez már aztán zene — ez inyemre van.

Egy nagy és friss tenor úgy betölt, mint a teremtés,
Szájának ives hajlása önt és teletölt engem.

Hallom a kiművelt szopránt (mi van ebben a hangban?)
Az orkeszter messzebb sodor Uránusz röpténél,
Olyan tüzet facsar ki belőlem, minőt sohasem tételeztem fel ma-
gamról,
Elvitorláztat, mezitlábosan paskolok, lábamat lanyha hullámok
nyaldossák.

Keserű és dühös jégeső csapkod, elvesztem lélegzetem,
Mézes morfiumba merülök, nyeldeklőm halálos szorítástól gurgulázik,
Végül gyerünk fel ismét, érezni a talányok talányát,
És aminek neve Lét.

26

Vakon szerető birkózó érintés, leplezett, csuklyás, élesfogu érintés!
Ennyire fájt neked elhagyni engem?
Válást sarkon követ az érkezés, örök kölcsön örök lefizetése,
Dus permetező eső és utóbb még dúsabb jutalom.
Sarjak vernek gyökeret és sokasodnak, állnak a sövénynél termőn
és életerősen,
Tájak rajzanak fel, himek, teltidomuak és aranyak.

27

Minden igazság benne van minden dologban,
Nem siettetí felszabadulását, nem szegül ellene,
Nem kell neki a sebész szülőszerszáma,
A jelentéktelen époly nagy nekem, mint akármelyik másik,
(Mi kevesebb vagy több egy érintésnél?)
Logika és magyarázat sohase győz meg,
Az éj nyirkossága mélyebben hatol lelkembe náluk.
(Csak az ilyen, ami mindenki szemében beigazolódik,
Csak az ilyen, amit senkisé tagad.)

Egy pillanat vagy egy cseppem megnyugtattja agyamat,
Hiszem, hogy a mállós göröngyökből szerelmesek és lámpák
lesznek,

u-
És a kivonatok kivonata a férfi vagy nő husa,
És az orom vagy virág az az érzés, amivel majd egymás iránt
lesznek,
És hogy vég nélkül ágakat kell hajtaniuk e tanból, mignem minden-
hatóvá lesz,
És míg mind és mindegyik gyönyörűségünkre lesz nekünk és mi
nekik.

28

n
Azt hiszem el tudnék menni, hogy az állatokkal éljek, olyan bé-
kések és szerények,
Soká, soká állok és nézem őket.
Nem izzadnak és nem nyöszörögnek sorsukon,
Nem fekszenek ébren a sötétben és siratják bűneiket,
Nem keserítenek el Isten iránti kötelmeik megvitatásával,
Egyik sem elégedetlen, egyik eszét sem veszi el a birás tébolya,
Egyik sem térdel a másik előtt, sem egy ezer évvel előbb élt fajtá-
jabeli előtt,
Egyik sem tekintélyes vagy szerencsétlen az egész földkerekségen.
Igy mutatják hozzám való viszonyukat és én elfogadom azt,
Magamtól származó jeleket hoznak nekem, nyilvánvalóan kimutat-
ják, hogy birtokában vannak azoknak.

Nem tudom, honnan kapják e jeleket,
Itt jártam-e roppant időknek előtte és hanyagul leejtegettem őket?
Én magam, aki akkor és most és mindörökkön előre törtem,
Mindig többet gyűjtve és mutogatva sebtében,
Végtelenül és sokfajtaúan és mint ezekhez hasonló közepettük,
Nem tulságosan zárkózom el emlékeim átnyújtói elől,

Ki-kikapom közülük egy kedvencemet és testvériesen továbbhadjadok vele.

Egy paripa gigászi szépsége. mely friss és viszonozza enyelgése,
Homlokon magasló fej, széles fültávolság,
Fényes és hajlékony tagok, földet seperő farok,
Szikrázó gonoszsággal telt szemek, finommetszésű hajlítható fülek.
Orrlyuka tágul, amint bokámmal megölelem,
Arányos tagjai remegnek a kéjtől, amint oda és visszavágtatunk.
Csak egy pillanatra használlak, aztán elbocsátlak, paripa,
Minek nekem a te lépteid mikor én magam elébük rugtatok?
Állva vagy ülve is gyorsabban járok nálad.

29

Tér és Idő! most látom, hogy igaz, amit találgattam,
Amit kitaláltam, mikor a füben heverésztem,
Amit kitaláltam, mikor egyedül feküdtem ágyamon,
És akkor is, mikor a parton sétáltam a reggel sápadó csillagai alatt.

Bilincseim és homokzsákjaim elhagynak, könnyököm tengeröblökön
pihen,

Hegységeken csatangolok; tenyerem kontinenseket fed,
Talpon vagyok látomásommal.

A város négyszögletes házai közt — faviskókban, favágókkal tábo-
rozom,

Országutak csapásain, a száraz szakadék és a folyammeder mentén,
Hagymaföldemet gyomlálva, vagy sárgarépa és pásztináksorokat
kapálva, sivatagokat járva, erdőkben bolyongva,

Mérve, aranyat ásva, új birtokom fáit körülvagdalom,
Bokáig megperzseltén a forró homoktól, sekély folyamom vontatva
csolnakomat,
Hol a párduc jár fel s alá egy függő ágon, hol az üdő félénken néz
a vadászra,
Hol a csörgőkigyó sütteti pettyhűdt hosszát egy sziklán, hol a sikló
halat zabál,
Hol az alligátor merev bibircsóival alszik a fővényen,
Hol a fekete medve gyökért vagy mézet keres, hol a hód paskolja
az iszapot lapátfarkával;
A sarju cukorföld fölött, a sárgavirágos gyapjuföld, az alacsony, ned-
ves rizsmezők fölött,
Az élestetejű farm fölött, melynek párkánya csipkés és csatornája
karcsu,
A nyugati datolyafák, a hosszulevelű tengeri, a finom kékvirágu len
fölött,
A fehér és barna tatárka fölött, ahol a többivel zümmögök és zúgok,
A rizs homályos szürkésege fölött, amint hullámszik és leng a szélben;
Hegyekre mászva, óvatosan kuszva fel, megkapaszkodva alacsony
görcsös ágakban,
A füben kitaposott ösvényen járok és utat török a bozóton át,
Ahol a rigó fütyül az erdők és a gabonaföldek közt,
Ahol juliusi estén a denevér csapdos, ahol a nagy aranybogár cikázik
le a sötétben,
Ahol a patak a vén fa gyökerei közül ered és folyik a rétre,
Ahol barmok állanak és hessegetik el a legyeket bőruk reszketeg
rángásával,
Ahol a sajtos kendő a konyhában lóg, ahol szolgafák nyulnak a tűz-
hely körül, ahol a pókhálók füzéresen függnék a mestergerendáról,
Ahol a kohó kalapácsa zuhog, hol a gyorssajtó forgatja cilinderét,
Hol csak az emberi sziv iszonyu nyilallással ver bordái alatt,

Hol a körtealaku léggömb odafönn uszik (benne én ülök és nyugodtan
 lenézek),
 Hol a mentőkocsit huzzák kötélén, hol a hőség halványzöld tojá-
 sokat költ ki a keléses homokban,
 Hol a cethal uszkál borjával és soha el nem hagyja,
 Hol a gőzhajó vonszolja maga mögött hosszú gőzlobogóját,
 Hol a cápa uszálya fekete szilánk módjára bukkan ki a vizből,
 Hol a félig elégett brigg nyargal ismeretlen áramokon,
 Hol kagylók nőnek izamos fedélzeten, hol a holtak lenn rothadnak;
 Hol a sürcsillagos zászlót viszik a hadak élén,
 Hol Manhattan közeledik előrenyújtózott szigetével,
 A Niagara alatt, hol a vizesés fátyolként hull ábrázatomra,
 Ajtóküszöbön, a keményfabakkon odakünn,
 A futtatáson, vagy piknikek, táncok, vagy egy derekas labdajáték
 élvezete közben,
 Férfitársaságban, ahol trágár élcek járják, gúnyos szabadság, bull-
 tánc, ivás, röhøj,
 Az almaborsajtó mellett, izlelve a barna kocsonya édességét, szal-
 maszálon szippantva a nedűt,
 Almahámozásnál, csókot kívánva minden megtalált vörös gyü-
 mölcsért,
 Sorozáson, parti kirándulásokon, kukoricahántáson, házavatáson,
 Hol a sokszavu rigó hallatja pompás gurguláit, csuklását, sikoltását,
 sirását,
 Hol a szalmakazal áll a csürben, hol a szalma szanaszét hever, hol
 a tenyésztehén a színben vesztegel,
 Hol a bika kilép, elvégezni him feladatát, hol a mén a kancához
 megy és a kakas a tyukhoz,
 Hol a borju legelész, hol libák csipegetik étküket rövid rángással,
 Hol napnyugtával, árnyak terülnek a határtalan és magányos prai-
 riere,

Hol bölénycsordák boritnak nyüzsgő fedelet a távol és közel négyzetmértföldekre,

Hol a kolibri fénylik, hol a hosszúéletű hattyu nyaka görbül és ível,
Hol a méhkasok sorakoznak egy szürke kerti padon, félig eltakarva a magas füvektől,

Hol a sirály röpül a part felé, hol szinte emberi kacagással kacag,
Hol nyakszalagos fajok körben megülnek a földön, kinyújtott fejekkel,

Hol halottaskocsik lépnek be a temető ivelt kapuin,

Hol téli farkasok üvöltenek hósvatagok és jégcsapos fák között,

Hol a sárgakoronájú kócsag jön a mocsár szélére éjjelente és kis rákokat eszik,

Hol az uszók és buvárok lubickolása hűti le a meleg delet,

Hol a tücsök próbálja ki kromatikus sipját a forrás fölött a kókuszdiófán,

Citrom és ugorkafás utakon át, melyeknek levelei ezüsteresek,

A sónyalatón vagy narancslugason át, tobozos fenyők alatt,

A tornatermen, a függönyös szalonon, az irodán és nyilvános termen át;

Kedvemet lelem a bennszülöttben és az idegenben, kedvemet az újban és régiben,

Az egyszerű nőben épügy, mint a csinosban,

Kedvemet a quakernőben, amint leveszi kalapját és dallamosan beszél,

Kedvemet a fehérremosott templom kardalában,

Kedvemet a verejtékező metodista prédikátor komoly szavaiban, mélyen meghat a szabadban tartott ima,

Broadwayban egész délelőtt a kirakatokat nézem, odalapitva orromat a vastag üveglaphoz,

Még aznap délután fellegek felé fordított arccal járok, vagy lenézek a sikra és a partra,

Jobb és balkarom két barát derekán és én középtűt;
A csendes és sötétarcu erdészfiuval térek haza (napszálltakor
mögöttem lovagol),
Távol a telepítvényektől vizsgálgom az állati lábak, vagy mocca-
sinok nyomait,
A kórházi ágynál limonádét nyujtok egy lázas betegnek,
Mikor minden csendes, egy felravatalozott hullánál állok, gyertyá-
val szemlélődve;
Minden kikötőbe elutazom üzlet és kaland után,
Loholok a modern tömeggel époly mohón és ingadozón, mint akárki,
Heves vagyok avval, akit gyűlölök, tébolyomban kész vagyok meg-
késelni,
Éjfélkor magányosan állok udvaromban, gondolataim sokáig messze
távoznak tőlem,
Judea vén dombjait járják oldalamon a kedves szép Istennel,
Sietek téren, sietek égen és csillagokon keresztül,
Sietek a hét bolygón és a széles gyűrűn és a nyolcvanezer méteres
átmérőn át,
Futok farkas meteorokkal, tűzgömböket hányok a többivel együtt,
Viszem a növvő gyermeket, mely saját teli anyját hordja hasában,
Viharzom, élvezek, tervezgetek, szeretek, óvok,
Behuzódom és megtelek, eltűnök és megjelenek,
Éjjel-nappal ilyen utakon lépdelek.

Meglátogatom a szférák gyümölcsöseit és megnézem termésüket,
És megnézem az érett és a még zöld kvintilliókat.
Megröpülöm a folyékony és magába szívó lélek röptét,
Pályám a mérőón mélysége alatt van.
Anyagihoz és anyagtalanhoz hozzáférközőm,
Nem zár ki engem ő, nem gátol törvény.
Csak kis időre vet horgonyt hajóm,

Hírnökeim folyton cirkálnak, vagy visszatérőben hirt hoznak.
Sarki szörmékre vadászom és fókákra, mélységeken ugrom át szö-
ges botommal, borostás kék ormokba fogózom.
Felhágok a bércre.

Késő éjjel ütöm fel tanyám a varju fészkében,
A sark tengeren vitorlázunk, bőséges a fény,
A tiszta atmoszférán át csodálatos szépség ötlük elém,
A roppant jégtömbök hátrahagynak s én hátrahagyom őket, a szín-
tér mindenfelé belátható,
A fehérormu hegyek feltűnnek a távolban, feljűk dobom képzeletem,
Valami nagy csatatérhez közeledünk, melyben nemsokára részünk
lesz nekünk is,
Átlépjük a tábor kolosszális őrsét, lábujjhegyen megyünk és óva-
tosan,
Vagy az elővárosokon át egy óriási és elpusztult városba jutunk,
A tömbök és ledőlt építmények a föld minden élő városánál többet
érnek.

Szabad harcos vagyok, a betörő ellenség tábortüzeinél virrasztok,
Ágyából kidobom a vőlegényt és magam maradok az aránál,
Éjhosszat szorítom combomhoz és ajkamhoz.

Hangom a nő hangja, a sikoly lépcsőm korlátjánál,
Férjem testét hozzák csepegve és megfultan.

En értem a hősök nagy szívét,
A jelen és minden idők bátorságát,
Hogyan látta a hajós a gőzhajó nyüzsgő és kormányavesztett ron-
csát, amint a Halál hajszolta fel és le a viharban,
Hogyan kapott oda keményen és tapodtat sem engedett és éjjel-
nappal hiven virrasztott,

És nagy betűkkel ráírta a deszkára: Csak bátorság, mi nem
hagyunk el titeket;
Hogyan követte őket és hajózott velük három napig és nem tágitott,
Hogyan mentette meg végre a kószáló népséget,
Hogyan néztek a lefogyott pettyhüdtruhájú nők, mikor csolnakon
kihozták őket készen álló sirjuk széléről,
Hogyan néztek a hallgatag öregképű gyermekek és a feltápáskodott
betegek és az élesajku borotvátalan férfiak,
Mindezt beszürcsölöm, inyemre van, szeretem, enyém lesz,
Én vagyok az illető, én szenvedtem, én voltam ott.

A martirok megvetése és nyugalma,
Az öreganyó, akit boszorkányságért elítéltek és rőzsén elégetnek,
mig gyermekei ott bámészkodnak,
A hajszolt rabszolga, aki kimerül a futásban, a sövényre dől, lihegve,
verejtékben ázva,
A csipések, melyek tü módjára szurják lábait és nyakát, a gyilkos
özvadászfalka és a golyók,
Mindezt érzem, mindez vagyok.

Én vagyok a hajszolt rabszolga, én vonaglom a kutyák harapása
alatt,
Pokol és kétségbeesés rajtam, a lövészek egyre puffogatnak,
Megmarkolom a kerítés rácsát, alvadt vérem hull, bőröm váladé-
kától higan.

Lehullok a dudvára és a kövekre,
A lovasok megsarkantyuzzák makrancos lovaikat, utólérnek,
Gunyt röhögnek szédült fülembe és ostornyéllal vadul fejemre
csapnak,
Egyik álruhám az agónia,

Nem kérdezem a sebesültet, mit érez, magam leszek a sebesült,
Sebei megüszkösödnek, míg botomra támaszkodva nézdelődöm.
Én vagyok a szétroncsolt tüzoltó, akinek mellcsontja eltört,
Omló falak törmelékeik közé temettek,
Hőt és füstöt leheltem be, hallottam bajtársaim sikoltó kiáltásait,
Hallottam csákányaik és lapátjaik távoli pengését,
Eltakarították a gerendákat, gyöngéden előhúztak.

Az éji levegőn fekszem vörös ingemben, a terjedő csend én értem
van,
Végül is fájdalom nélkül fekszem, elcsigázottan, de nem boldog-
talanul,
Fehérek és szépek az arcok köröttem, a fejekről lekerült a tűzálló
sisak,
A térdelő tömeg eltűnik fáklyái fényével.

Távollévők és holtak feltámadnak,
Óralapoknak látszanak vagy mint mutatóim mozognak, magam
vagyok az óra.

Öreg tűzér vagyok, erődöm bombázását mesélem,
Ott vagyok ismét.

Ujra az elnyújtott dobpergés,
Ujra a támadók ágyuja, mozsaraí,
Ujra hallgatózó fülembé döng a másik ágyu válasza.

Részt veszek, látom és hallom az egészet,
A kiáltásokat, szitkokat, üvöltést, a telitalálat fölötti örömet,
A betegszállítószekeret, mely lassan halad el vörös csöppeket ejtve
maga mögött,

A munkásokat, kik kár után néznek, néhány elengedhetetlen javítást
eszközölnek,

A gránáthullást a beszakadt tetőn keresztül, a legyezőformájú robbanást,

Tagok zizzenését, fejeket, követ, fát, vasat fenn a levegőben.

Ujra hörög haldokló tábornokom szája, dühösen lóbálja kezét,
Az alvadt vércsomón át lihegi: Ne nézzetek engem — nézzétek — a sáncot!

30

Most elmesélem, amit Texasról tudtam zsenge ifjukoromban,

(Nem Alamo elestéről beszélek,

Hirmondó se maradt Alamo eleste után,

A százötvenek még némák Alamóban,)

Mesém négyszáztizenkét ifju hidegvérü leöldöséséről szól.

Visszavonultukban üres négyszögbe sorakoztak málháikat használva
mellvédül.

Künn kilencszáz főnyi ellenség a körben, kilencannyian mint ők, ez
volt a belátható eredmény.

Ezredesük megsebesült és lőszerük elfogyott,

Tárgyalást kezdtek a tisztes megadásról, pecsétetes írást kaptak,
letették fegyvereiket és hadifoglyokként visszafelé meneteltek.

A cserkészfaj gyöngye voltak,

Páratlanok nyeregben, lövésben, dalban, lakomában, udvarlásban,

Nagyok, szilajak, nagylelkűek, csinosak, büszkék és nyájasak,

Szakálasak, napbarnítottak, szabad vadászruhában járók,
Egyik se volt több harminc évesnél.
A második vasárnap reggelén csapatostul kihozták és lemészárolták
őket, szép kora nyár volt,
A munka öt óra tájban vette kezdetét és nyolcra véget ért.
Egyik sem térdelt a vezényszóra,
Némelyik örülten és haszontalanul futni kezdett, némelyik mereven
és kiegyenesedve állott,
Olyik nyomban elesett, halántékon vagy sziven találva, az élő és
halott egy halomba hullott,
A megcsonkitott és sebesült a porban turkált, az ujonnan jöttek ott
látták őket.

Néhány félig meggyilkolt odébb próbált kuszni,
Ezeket bajonettel intézték el, vagy puskatussal ütötték agyon,
Egy nem is tizenhétéves ifju torkon ragadta gyilkosát, mignem két
másik jött segítségére,
Mindhárom ruhája merő rongy volt és a fiu vérében ázott,
Tizenegy órakor megkezdődött a halottak elégetése;
Ez a négyszáztizenkét ifju legyilkolásának meséje.

31

Beszéljek el nektek egy régi tengeri ütközetet?
Mondjam el, ki nyert a hold és a csillagok világánál?
Halljátok hát a mesét, úgy mint nagyanyám apja, a tengerész
mondta el nekem.

Ellenségünk is legény volt hajójában, mondhatom (ugymond),
Nála volt a kemény angol bátorság s ennél nincs szívósabb és
hivebb, nem is volt, nem is lesz;

Szürkület beálltakor jött iszonyu oldaltámadással,
Mi felvettük a harcot, a vitorlarudak összekuszálódtak, az ágyuk
összezsaptak,
Kapitányunk sajátkezüleg erősen kötözött.
Néhány tizenhatszázfontos löveget kaptunk a víz alatt,
Alsó ágyufedélzetünkön az első tüzre két nagy ágyu kettérepedt,
körül mindenkit leterített és felrobbant felettünk.

Tusa napszálltakor, tusa a sötétben,
Éjjel tíz órakor, telihold feljöttekor, a lék nő, a jelentés öt láb
magas vizről szól,
A parancsnok a hátsó részben elzárt foglyokat kibocsátja, hogy
maguk kísérsék meg a menekülést.
A magazinhoz és az onnan visszavezető utat örök állják el,
Annyi idegen arcot látnak, nem tudják, kiben bizzanak.
Fregattánk tüzet fog,
Amazok kérdik, akarunk-e szállást?
Hogy megverték-e a zászlót és vége-e a harcnak?

Most boldogan nevetek, mert hallom kis kapitányom szavát,
Nem verték meg — kiáltja hidegvérrel, — mi még csak
most kezdünk verekedni.
Csak három ágyu használható,
Egyet a kapitány maga irányoz az ellenség főárbócának,
Kettő kartáccsal és tekével jól ellátva elnémitja muskétáit és meg-
tisztítja fedélzetét.
A kis üteg tüzét csak az árbócosok támogatják, főként a főárbócos,
Ezek az egész verekedést derekasan állják.
Nincs egy percnyi szünet,
A lék a pumpák ellenére nő, a tűz a löporraktár felé terjed.
Egyik szivattyút ellőtték, mindenki azt hiszi, sülyedünk.

A kis kapitány higgadtan áll,
Nem siet, hangja nem hangos és nem halk,
Szeme több fényt áraszt harci lámpásainknál.

Tizenkét óra tájban ott a holdfényben megadják magukat nekünk.

32

Szélesen és némán kerül el az éjjél,
Két nagy csonk fekszik mozdulatlanul a sötétség mellén,
Hajónk lyukas és lassan süllyed, készülünk átszállni a másikba,
amit meghódítottunk,
A kapitány a fedélközön hidegen osztja parancsait, fehér arccal,
mint a vászon,
Mellette egy fiu hullája, aki a kabinban szolgált,
Egy öreg tengeri foka halott arca hosszú fehér hajjal és gondosan
göndörített pofaszakállal,
A lángok minden intézkedés dacára felcsapnak és lefelé nyaldosnak,
Két-három még szolgálatképes tiszt rekedtes hangja,
Alaktalan hullahalmok és külön fekvő hullák, huscafatok az árbó-
cokon és gerendákon,
Kötélvagdalék, libegő láncok, enyhe hullámok gyöngye lökése,
Fekete és közömbös puskák, lőporskatulyák összevisszasága, erős
szag,
Néhány nagy csillag odafönn, mely csendesen és gyászosan fénylik,
A tengeri lég párázata, sás illata és parti réteké, haldoklók utasi-
tásai élőkhöz,
A orvos műtökésének nyisszanása, fűrésze recsegő fogai,
Szisszenés, csobbanás, hulló vér csörgedezése, rövid vad sikoly és
hosszu tompa, elhaló nyögés.
Igy volt, visszavonhatatlanul így.

33

Ki ez a nyájas és fesztelen vadember?
Civilizációra vár, vagy már túl van rajta és ura?
Valami délnyugati, akit a szabadban neveltek fel? Kanadai?
Mississippi állam a hazája? Vagy Iowa, Oregon, Kalifornia?
A hegyek? a prairie, a vadon élete? vagy tengeri matróz?
Ahová csak megy, férfiak és nők befogadják és kívánják,
Kívánják, vajha szeretné, megérintené őket, beszélne hozzájuk, meg-
állapodnék náluk.
Viselkedése szabad, mint a hópehelyé, szava egyszerű, mint a fű,
fésületlen fej, nevetés és naivság,
Lassulépésű lábak, köznapi vonások, köznapi szokások és kijelen-
tések
Új alakban áradnak ki ujjai hegyéről,
Teste vagy lehellete illatával szállnak, szeme fényéből lövelnek elő.

34

Egy kiáltás a tömeg kellősközepén,
Saját hangom az, öblös, meggyőző és végleges.
Jövel gyermekeim,
Jövel, fiaim és lányaim, asszonyaim, cselédség és bizalmasok,
Most jön az igazi mutatvány, az előadó befejezte az előjátékot a
sípon.
Könnyedén irt lazafogásu akkordok — érzem emelkedések és
befejezések dübörgését.
Fejem közben nyakamhoz tapad,
Zene kavargó, de nem az orgonából,
Nép van körülöttem, de nem az én házambéliék.

Mindig a kemény süppedéstelen talaj,
Mindig az evők és ivók, mindig a felkelő és lemenő nap, mindig a
lég és a szüntelen áradások,
Mindig magam és szomszédaim, üditőek, rosszak, valóságosak,
Mindig a régi megoldhatatlan kérdés, mindig ez a bütykös hüvelyk,
a viszketeg és szomj e lehellete,
Mindig a bosszantó lélek heppheppje, míg csak meg nem leljük és
elő nem kotorásszuk a hamist,
Mindig szeretet, mindig az élet buggyanó nedve,
Mindig kötés a nyakon, mindig a halál ravatala.

Itt és ott sétálók pénzdarabbal szemükön,
A has étvágyát táplálva és bőkezűen kanalizva ki az agyvelőt,
Jegyet vásárolva, véve, eladva, de sohasem menve el a mulatságra,
Sok izzadó, szántóvető, cséplő, akik fizetésül aztán pelyvát kapnak,
Néhány henye bitorló, aki mindig a buzát igényli.

Ez a város és én a városbéliek közül való vagyok,
Ami a többit érdekli, engem is érdekel, politika, háboru, piac, ujságok, iskolák,
A polgármester és a tanácsosok, bankok, tarifák, gőzhajók, gyáarak, raktáarak, földbirtok és személyi tulajdon.
A sok kis figura, aki itt ugrál körül gallérban és farkas kabátban,
Tudom, kik ők (igazán nem férgek és nem is bolhák),
Elismerem önmagam hasonmásait, a leggyöngébb és legsekélyesebb lény is halhatatlan nekem,
Amit teszek és mondok, ugyanaz vár rájuk is,
Minden gondolat, mely bennük vergődik, épugy vergődik bennem is.
Tökéletesen ismerem saját önzésemet,
Ismerem mindent felfaló soraimat és mégsem irhatok le kevesebbet,
És bárki légy is, elhoználak, hogy velem tarts.

Nem rutinos szókból áll ez az én énekem,
Hanem hirtelen kérdező, átugorja a kérdést és mégis közelebb hoz
hozzá;
Ez a kinyomott és bekötött könyv — de a szedő és a nyomdai
kifutófiu?
Ezek a jól eltalált fényképek — de nőd és karodba szorított barátod?
A vaspáncélos fekete hajó, ormain hatalmas puskákkal — de a kapi-
tány és a gépészek bátorsága?
A házakban a tálak és étel és butorzat — de a házigazda és a gazd-
asszony és szemük nézése?
Az ég odafönn — de itt, vagy a szomszéd házban, vagy a tulsó
oldalon?
A történelem szentjei és bölcsei — de te magad?
Beszédek, hitvallások, teológia — de a feneketlen emberi agy,
És mi az ész? és mi a szeretet? és mi az élet?

35

Én nem nézlek le titeket, minden idők és országok papjai,
Az én hitem a legnagyobb és a legkisebb hit,
Magába foglal régi és modern vallást, és ami csak régi és modern
között van,
Hiszem, hogy ötezer év múltán újra eljövök a földre,
Választ várok jósdáktól, tisztelem az isteneket, üdvözlöm a napot,
Bálványt faragok az első sziklából vagy fatönkből, bottal hado-
nászom körül a szentet,
Segitek a lámának vagy brahminnak a bálványok lámpáit
kitisztogatni,
Áttáncolom az utcákat a falluszi körmenetben, elmélyedve és komo-
ran járom az erdőt, mint gimnoszofista,

Sert iszom a koponyaserlegből, bámulom a sasztákat és védákat,
ügyelek a koránra.

Járom a teokallikat, mik vérszenyvesek a kötől és késtől és verem
a kigyóbördobot,

Elfogadom az evangéliomot, elfogadom a megfeszítettet, biztosan
tudom, hogy isteni,

Térdelek a misén, vagy állok a puritánok imája közben, vagy türel-
mesen ülök a padban,

Félrebeszélek és tajtéksom tébolyom krízisében, vagy tetszha-
lottként várom, míg szellemem felébreszt,

Kinézek a kövezetre vagy a tájra, vagy a kövezeten és tájon tulra,
A körök körének sodrói közül vagyok én való.

A centripetális és centrifugális népség módjára visszafordulok és
ugy beszélek, mint aki elutazás előtt utasításokat ad.

Vertszivű kétkedők, komorak, és kitaszítottak,

Ledérek, mogorvák, bosszusak, haragosak, megindultak, elgyávul-
tak, ateisták,

Mindegyikötöket ismerem én, ismerem a kin, kétely, kétségbeesés
és hitetlenség tengerét.

Hogy csobognak az uszályok!

Hogy tekerőznek villámsebesen, görcsösen és véresösen!

Nyugodjatok meg, kétkedők és mogorvák véres uszályai,

Épugy helyem van köztetek is, mint bárki közt,

A mult a ti lököerőtök, nekem is, mindenkinek egészen egyformán.

S mi még kipróbálatlan és eljövendő, nektek, nekem, mindenkinek
egészen egyforma.

Nem tudom, mi e kipróbálatlan és eljövendő,

De tudom, hogy a maga részéről elégnek bizonyul majd és nem
tévesztheti el hatását.

Figyelembe jön minden elmenő, figyelembe minden megálló, egyetlenegy sem kerülheti el ezt.

Nem kerülheti el a fiatalember, aki meghalt és eltemettetett,

Nem a fiatal nő, aki meghalt és oldalán pihen,

Nem a kisgyermek, aki bekandikált az ajtón és aztán visszahuzódott és nem volt többé látható,

Nem az aggastyán, aki céltalanul élt és ezt epénél rosszabb keserűséggel érzi,

Nem a szegényházbéli, aki pálinkától és rossz betegségtől hektikás,

Nem a számtalan legyilkolt és hajótörött, sem a baromi koboo, kit az emberiség söpredékének hívnak,

Nem a zsákhalak, melyek csak nyitott szájjal usznak, hogy az étel beléjük csusszék,

Nem a világon semmi, nem a föld legrégibb sirjaiban nyugvók,

Nem a szférák milliárdjaiban semmi, nem a bennük lakó sok milliárdok,

Nem a jelenkor és nem a legkisebb ismert maszat sem.

36

Ideje fölfednem magam — kiki álljon fel.

Az ismertet elsöpröm,

Minden férfit és nőt magammal ragadok az Ismeretlenbe,

Az óra mutatja a pillanatot — de mit mutat az öröklét?

Telek és nyarak trillióit meritettük ki eddig,

Trilliók állnak még előttünk és trilliók amazok előtt.

A születések gazdagságot és sokféleséget hoztak nekünk,

És más születések hoznak még majd gazdagságot és sokféleséget.

Nem mondok semmit nagyobbnak vagy kisebbnek,

Ami betölti korát és helyét, akármivel felér.

Gyilkos vagy féltékeny volt irántad az emberi nem, testvérem,
nővérem?

Sajnálalak, irántam nem gyilkos és nem féltékeny,
Velem mindenki kedves volt, és nem számolok le panasszal,
(Minek volna nekem a panasz?)

Beteljesedett dolgok csúcsa vagyok én és eljövendők magamban-
foglalója.

Lábam, magas lépcsők magaslatára lép,
Minden fokon kornyalábok és a fokok közt még nagyobb nyalábok,
Lenn minden kellőképen bejárva és én hágok, egyre hágok.
Feljebb, egyre feljebb árnyak hajlonganak mögöttem,
Messze lenn látom az eredendő roppant semmit, tudom, én is itt
voltam,

Láthatatlanul és folyton vártam és átaludtam a kábitó ködöt,
Megragadtam időmet és nem ártott nekem a büzös szénsav.
Soká fogtak át szorosan — soká, soká.

Végzetlenek voltak a nekem szánt előkészületek,
Hivek és barátiak a segítő karok.

Körforgások hordták bölcsömet, vig evezősökként evezve,
A csillagok letértek köreikből, hogy nekem helyem lehessen,
Erőiket küldték kikeresni azt, ami engem volt tartandó.

Mielőtt anyám megszült volna, nemzedékek vezettek,
Embrióim sohasem volt merev, semmisem tudta lenyomni.
Érte sűrűsödött gömbbé az ősköd,

A hosszú lomha földrétegek felhalmozódtak, hogy rajtuk pihenjen,
Roppant növények adtak neki tápot,

Ormótlan nagy ősgyíkok vitték szájukban és tették le gonddal.

Minden erő folyton azon munkált, hogy engem kiegészítsen és
g /önyörködtessen,

Most itt állok ezen a helyen robusztus lelkemmel.

Ó arasznyi ifjuság! mindig felajzott rugalmasság!
 Ó egyensúlyos, virágzó és teljes férfiasság!

Szeretőim megfojtanak,
 Ajkamhoz tolonganak, bőröm pórusaiban süritenek,
 Uccákon és nyilvános helyeken lökdösnek keresztül, éjjelente meztelenül jönnek hozzám,
 Nappal hahót kiabálnak a folyó szikláiról, himbálóznak és csiripelnek fölöttem.
 Virágyágyakról, venyigékről, kusza bozótokból kiáltják nevemet,
 Életem minden pillanatára lecsapnak,
 Puha balzsamos nyaldossággal nyaldossák testemet,
 Hangtalanul markolják ki szívüket és nekem adják, legyen enyém.
 Büszkén felkelő öregkor! Légy üdvöz, haldokló napok kimondhatatlan búja!
 Minden állapot nemcsak magát nyilvánítja ki, azt is kinyilvánítja, ami utána és belőle jó,
 És a sötét csönd ugyanannyit nyilvánít ki, mint bármi.
 Éjente kinyitom padlásablakom és látom a messzeömlő rendszereket,
 És minden, amit sokszorozva látok, ameddig csak számolni tudok, csak más rendszerek szélét szegélyezi.
 Mind távolabbra nyulnak, terjedve, egyre csak terjedve,
 Kifelé, kifelé és mindig csak kifelé.
 Napomnak meg van a napja és engedelmesen kering körülötte,
 Társaival együtt egy nagyobb körzetű csoporthoz szegül,
 És még nagyobb rajok következnek, melyek mellett a belsők közül a legnagyobbak is csak parányok.
 Nincs itt megállás és soha nem is lehet megállás,

Ha én, te és az összes világok és ami csak fölszínük alatt vagy fö-
lött van, még e percben halvány folyammá kisebbednének, mit sem
jelentene a hosszú körforgásban,
Bizonnyal odaérnénk megint, ahol most állunk,
És bizonynal épugy tovább mennénk és tovább és még tovább.
Néhány kvatrilliónyi korszak, néhány oktilliónyi köbmérföld, nem
veszélyeztetni az arasztávolt, türelmetlenné sem teszi,
Csak részek ők, minden csak rész.
Nézz bármilyen messze, azon túl még határtalan tér van,
Számolj bármennyit, körülötte még határtalan idő van.
Az én találkozóm ki van jelölve, annyi biztos,
Az Ur ott lesz és vár, míg én megjövök a kellő feltételek közt,
A nagy pajtás, az igazi szerető, akiért epedek, ott lesz.

38

Tudom, enyém a tér és idő legjava és engem soha meg nem mértek
és meg nem fognak mérni.
Örök vándoruton vagyok én (jöjjenek és hallják mindenek!)

Jelvényeim esőálló köpeny, jó cipők és egy erdőben nyesett bot,
Egy barátom sem ül kényelmesen székemben,
Nincs székem, nincs templomom, nincs filozófiám,
Senkit sem viszek az ebédlőasztalhoz, könyvtárba vagy a tőzsdére,
Hanem férfit és nőt egyaránt egy dombra viszek,
Balkezemmel szorosan átfogva derekadat,
Jobbommal kontinensek tájaira és országutakra mutatok.
Sem én, sem más nem járhat érted ezen az uton,
Neked magadnak kell rajta járni.
Nincsen messze, lábadyébe esik,
Talán születésed óta rajta voltál és nem is tudtad,

Talán mindenütt ott van, vizen és szárazon,
Vedd a cókókodat, édes fiam, én is veszem az enyémet és nosza
előre,
Csodálatos városokat és szabad népeket látunk majd utunkban.
Ha elfáradsz, add mind a két batyut és nyugtasd kezeidet csipőmöm,
És kellő időben majd visszaadod nekem a kölcsönt,
Mert ha elindultunk, nem pihenünk meg többé.
Ma pitymallat előtt felmásztam egy dombra és néztem a nyüzsgő
eget,
És így szóltam lelkemhez: Ha mindezen világok átfogói
leszünk és minden bennüklévőnek gyönyöre és
tudása, teltek és elégedettek leszünk akkor?
És lelkem így szólt: Nem, csak azért hágunk a magasba,
hogy elhagyjuk és tulnan folytassuk.
Te is kérdezel engem s én hallom szavad,
Azt felelem, hogy nem felelhetek, magadnak kell rájönnöd.
Ülj le kissé, édes fiam,
Imhol kétszersült étkül és tej italul,
De mihelyt elalszol és felfrissülsz finom ruháidban, megcsókollak
bucsuzóul és kinyitom neked az ajtót.
Elég soká álmodtál megvetendő álmokat,
Most lemosom a csipát szemeidről,
Hozzá kell szoknod a fény és életed minden pillanatának káprá-
zatához.
Soká gázoltál félénken a vízben, a parti palánkba kapaszkodva,
Most azt akarom, hogy merész úszó légy,
Ugorj a tenger kellőközepébe, bukkanj fel újra, bölints oda hozzám,
kiálts és nevetve rázd le fejedről a vizet.

Atléták tanítója vagyok én,

Aki általam szélesebbre feszíti mellét az enyémnél, az enyémmel szélességét igazolja,

Legjobban az tisztelt szilusomat, aki általa tanulja legyűrni mesterét. A fiu, akit szeretek, nem másodlagos erőből, hanem önjogán lesz férfi,

Inkább gonosz, mint simulékonyságból vagy félelemből erényes, Kedvesét szerető, pecsenyét élvező,

Viszonzatlan szerelem vagy lenézés élesebb kín neki az éles penge vágásánál,

Nagyszerű lovas, vivó, céllövő, vitorlás, énekes vagy banyójátékos, Forradásokat, szakált és himlőhelyes arcot minden tejfölös szájnál többre becsül,

És a napbarnítottakat is azoknál, akik félnek a napsütéstől.

Azt tanítom, hogy menjetek el tőlem, de ki tud elmenni tőlem?

E perctől kezdve követlek, akárki is légy,

Szavam addig bizsereg füledben, míg meg nem érted.

Nem egy dollárért mondom én ezt, sem hogy kitöltsem az időt, míg egy csolnakra várok,

(Te is ugyanannyit beszélsz, mint én magam, én csak nyelved vagyok,

Mely a te szájadban letapad, de az enyémbe megoldódik.)

Esküszöm, sohasem említem többé a szerelmet vagy halált házon belül,

És esküszöm, sohasem magyarázkodom többé, csak annak a férfinak, vagy nőnek, aki szabad ég alatt áll meg külön velem.

Ha meg akarsz érteni, menj a hegyekre vagy a tengerpartra.

Az első szunyog magyarázat és a hullámok esése vagy mozgása
kulcs hozzám,
A sulyok, az evező, a kézi fűrész szavamat erősíti.
Zárt szoba és iskola egy sem érintkezhetik velem,
De a pórnép és kisgyermek annál jobban.
A fiatal kézműves áll hozzám legközelebb, jól ismer ő engem,
Az erdész, aki magával viszi fejszáját és korsóját, engem is egész
napra magával visz,
A parasztfiúnak, aki a mezőn szánt, jól esik hangom csengése,
Vitorlás hajókban vitorláznak szavaim, halászokkal és matrózokkal
járok és szeretem őket.
Enyém a táborozó és menetelő katona,
Éjszaka az ütközet küszöbén sokan keresnek engem s én nem
hiányzom onnan,
Ezen az ünnepélyes éjszakán (soknak utolsó) felkeres, aki ismer.
Arcom surolja a vadász arcát, amint magányosan lefekszik takarója
alatt,
A fuvaros, ha rám gondol, oda se néz a kocsi zökkenéseinek,
A fiatal anya és öreg anya megértenek engem,
A leány és feleség egy pillanatra leteszik a tűt és elfelejtik, hol
vannak,
Ezek és mindenek átgondolják, amit nekik mondtam.

40

Mondottam, hogy a lélek nem több a testnél,
És mondottam, hogy a test nem több a léleknél,
És hogy semmi, még Isten sem nagyobb nálunk magunknál,
És ha ki rokonszenv nélkül jár be egy nyolcadmérőföldet, halottas
leplében megy önnön temetésére,

És hogy én, vagy te garas nélkül megvásárolhatjuk a föld legjavát,
És hogy szemünkkel körülnézni vagy egy hüvelyes borsót mutatni
annyi, mint minden idők tudományát megzavarni,
És hogy nincs ipar vagy foglalkozás, melyet követve az ifju ne vál-
hatnék hőssé,

És hogy nincs olyan puha tárgy, mely a világegyetem kerekének
agya ne volna.

És azt mondom férfinak és nőnek: Hagyd lelked hüsen és nyugodtan
állani millió világegyetem előtt,

És azt mondom az emberiségnek: Ne légy kíváncsi Istenre,
Mert én, aki mindenre kíváncsi vagyok, nem vagyok kíváncsi Istenre,
(Nincs az a szótenger, amely megmondhatná, mennyire nem érdekel
Isten és a halál.)

Hallom és látom Istent minden tárgyban, de a legkevésbé sem értem
Istent,

És azt sem értem, ki lehet csodálatosabb mint én.

Miért kívánnám jobban látni Istent, mint ma?

A huszonnégy óra mindegyikében látok valamit Istenből és minden
másodpercben,

A férfiak és nők arcán látom Istent, saját tükröbéli arcomon,
Istentől lehullajtott betűket találok az uccán és mindegyiken rajta
az isteni kézvonás,

És ott hagyom őket helyükön, mert tudom, hogy bárhová megyek,
Mások pontosan eljönnek, örökkön-örökké.

41

Te pedig, Halál, és te, halandóság keserű ölelése, engem hiába akar-
tok rémiteni,

A szülész habozás nélkül megy dolgára,

Látom jobbját, amint szorongat, elvesz, támogat,
Lehajlom a pompás hajlékony ajtók küszöbén,
És nézem a kijövetelt és nézem a megkönnyebbülést és megmenekülést.

Rólad pedig, hullá, azt hiszem, jó trágya vagy, de ez engem nem sért,
Szivom az illatos, fésző fehér rózsák szagát,
Odakapok a leveles ajkakhoz, a narancsok csiszolt kebléhez.
Felőled pedig, Élet, az a véleményem, hogy sok halál eredménye vagy,
(Semmi kétség, benne, én magam is meghaltam már tizezerszer).
Hallom suttogástokat ott fönn, mennyei csillagok,
Ó napok — ó sirhalmok füve — ó örök át- és előbbrevitel;
Ha ti nem mondtok valamit, hogyan mondhaszak én valamit?
A zavaros mocsárból, mely az őszi erdőben fekszik,
A holdból, mely a sivitó homály meredélyén száll alá,
Csapjatok ki, nap és alkony szikrái — csapjatok ki az üszkös törzsekre, melyek a sárban korhadnak,
Csapjatok ki a száraz ágak nyöszörgő recsegése közben.
Szállok fel a holdtól, fel az éjszakától,
Látom, hogy a kísérteties villogás a déli napsugarak visszaverődése,
Melyek a kicsi és nagy eredetéből az állandóba és centrálisba tornakolnak.

42

Van valami bennem —nem tudom, micsoda — de tudom, bennem van.

Ficamos és verejtékes — csendes és hűs lesz ilyenkor testem,
Alsom — hosszan alsom.

Nem ismerem — névtelen — kimondatlan ige,
Nincs sem szótárban, sem kijelentésben, sem szimbolumban.
Valami körül forog, mint a föld, amin én forgok,
A teremtés neki a barát, kinek ölelése fölébreszt engem.
Talán többet is mondhatnék. Körvonalak! Védőbeszédet tartok
testvéreimért és nővéreimért.
Látjátok testvéreim és nővéreim?
Nem kaosz és nem halál — alak az, egység, célzat — örök élet —
boldogság az.

43

A mult és jelen tünezik — megtöltöttem, kiűritettem őket,
És továbbmegyek, hogy jövőm legközelebbi redőjét megtöltssem.
Figyelem odaönn! mi közölnivalód van számomra?
Nézz arcomba, míg én az esti levegőt szippantom,
(Beszélj becsülettel, senki már nem hall és én csak egy pillanattal
maradok tovább).

Ellentmondok magamnak?
Jól van hát, ellentmondok magamnak,
(Én nagy vagyok, sokaságok vannak bennem.)
Azok vonzanak, akik közel vannak, az ajtólécnél várakozom.
Ki végezte el napi munkáját? Ki lesz legelőbb készen estebédjével?
Ki akar egyet járni velem?
Akarsz beszélni, mielőtt elmentem? vagy talán már el is késtél?

44

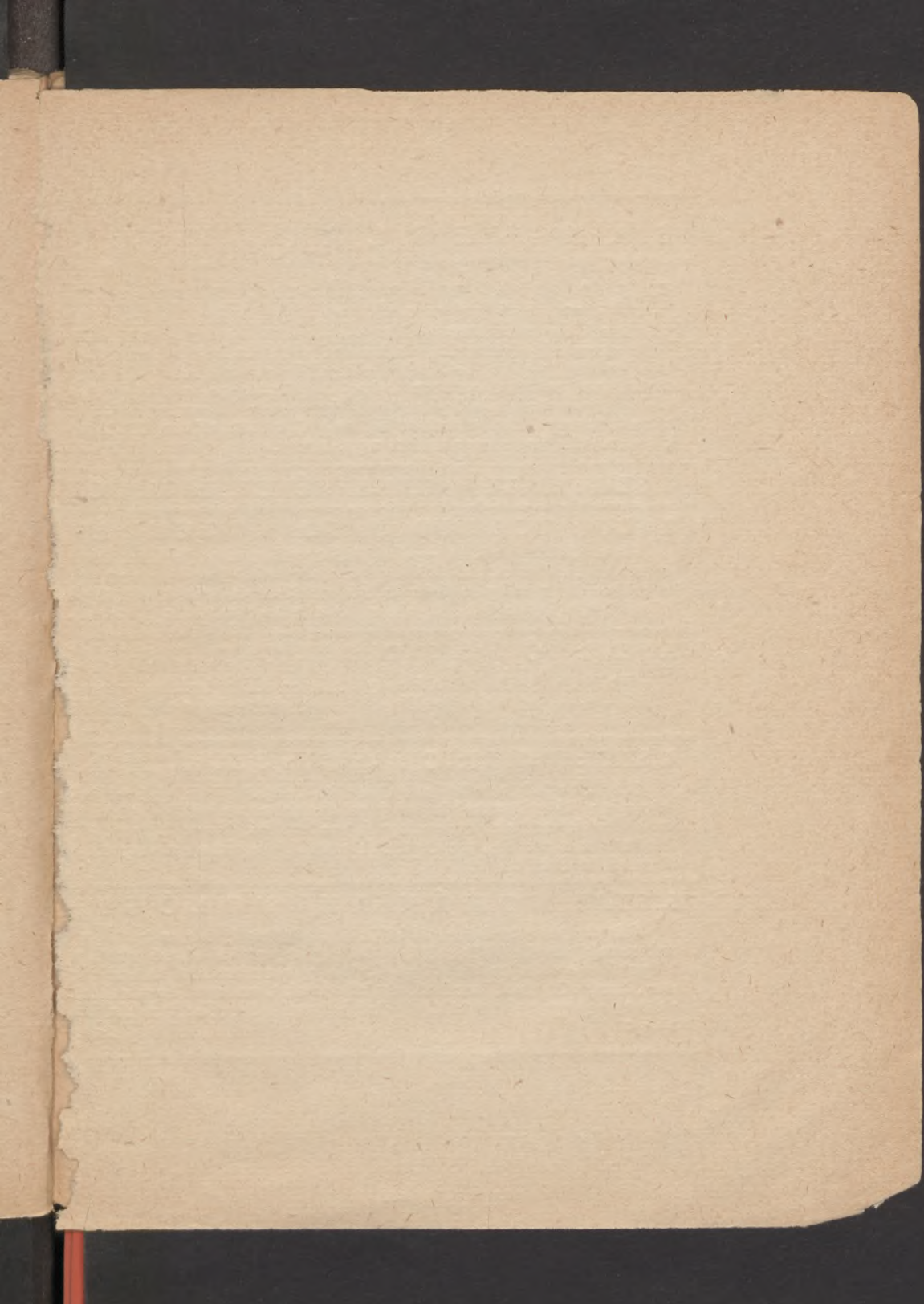
A pettyes karvaly mellettem röpül el és vádol, felpanaszolja fecse-
gésem és ögyelgésem.

Én se lettem csöppet se szelidebb, én is lefordíthatatlan vagyok,
A világ tetői fölött harsogom el barbár kiáltásaimat.
A nap végső sugara hátramarad még kedvemért,
A többi után és hiven, mint a többit, rávetíti hasonmásomat az ár-
nyékülte vadonra,
Odahivogat a ködbe és a homályba.
Elmegyek, mint a levegő, fehér fürtjeimet rázom a szökevény napra,
Örvényekben árasztom husomat és rostos sávokban hömpölyög-
tetem.
Örökök hagyom magamat a sárnak, hogy kihajtsak a füből, melyet
szeretek.
Ha újra szükséged lesz rám, keress csizmatalpad alatt.
Aligha fogod tudni, ki vagyok én és mit jelentek,
De én mindazonáltal egészségedre válok majd,
És szűröm és erősítem véredek.
Ha nem is jössz rám rögtön, ne veszítsd el bátorságod,
Ha egyik helyen nem találsz, keress a másikon,
Valahol megállok és várok reád.

B Ä N - V E R L A G . W I E N

FALANX KÖNYVTÁR

Ez a könyv sorozat magasabbrendű irodalmi hivatást fölt be. Objektív szemmel kiválogatva, csakis azt adja, aminek a nemzetközi irodalomban (regény, költemény, elbeszélés, színmű, esztétikai vagy szociológiai munka), valóban kulturális jelentősége van. Felöleli a klasszikus és a legújabb irodalmat, úgy, hogy az olvasó a Falanx könyvtárral oly könyvsorozathoz jut, melyből a tiszta művészetélvezeten kívül kulturtörténeti áttekintést is nyer.

1. SZÁM: WALT WHITMAN: ÉNEK MAGAMRÓL

2. SZÁM: - TOLSTOI LEÓ: LEGENDÁK

Barta Sándor fordítása. — Gaál Gábor előszavával. Tolstojt felesleges bemutatni az olvasóközönségnek. Ebben a kötetben közölt munkái az orosz paraszt mély vallásos érzését, földéhségét karakterizálják. A kötetben van Tolstojnak „Az idegen és a paraszt” című kis jelene is.

3. SZÁM: Ó - BUDDHA MESÉK

Fordította és illusztrálta Bortnyik Sándor. A régi buddha-irodalom drágakövei. A buddhista filozófia, az asszony megvetése, a nagy Buddha hatalmába és tudásába vetett rendületlen hit szól ezekből a mesékből.

4. SZÁM: HEINRICH MANN: FELTÁMADÁS

Fordította és bevezette Kovács Kálmán. Heinrich Mann a német irodalom ma élő embereinek legérdekesebbje. Latinos orientálódású írási forradalmi jelenségek. Ideges, izgató, modern író. Nagy hátterek elődomborít mesteri lélekrajzot. A „Feltámadás” legtisztábban reprezentálja írói karakterét.

5. SZÁM: ROMÁN ANTHOLÓGIA

Gáspár Endre fordításai. A különösen újabban hatalmas lendületű vett román novellaköltés néhány drágagyöngye. Az olvasó ebből a könyvből a román irodalom legkitűnőbb reprezentánsaival ismerkedik meg, köztük Gogával, Isac Emillel, Eftimiuval, Cazabannal és másokkal. Akiknek egy-egy egész munkásságukra jellemző elbeszélését tartalmaz a kötet.

Á N - V E R L A G . W I E N

KASSÁK LAJOS MUNKÁI
BÁN-VERLAG KIADÁSÁBAN:

V I L Á G A N Y Á M

KÖLTŐ ÖSSZEGYÜJTÖTT VERSEI AZ 1915-21 ÉVEKBOL

Kötetben összegyűjtve először jelennek meg ezek a versek. Kétségtelen, hogy Kassák elsőörban költő, tehetsége verseiben nyilvánul meg erőteljesebben. Nem csak mint olvasmány, hanem mint irodalomtörténeti dokumentum is érdekes ez a kötet, mely Kassák egész fejlődését legszemléltetőbb en mutatja be.

A kötetből 100 amatörpéldány is készült, merített papíron, kemény kötésben, Bortnyik S. rézmetszésű Kassák-portréjával.

N O V E L L Á S K Ö N Y V

VÁLOGATOTT NOVELLÁK 1912—1920

Az elbeszélő-Kassák mély természet- és igazságlátását, hatalmas elbeszélő tehetségét bizonyítják ezek a novellák. A kötetben az író legjobb elbeszélései vannak összegyűjtve, nyolc év irodalmi munkájának java része.

A kötetből 100 amatörpéldány is készült, merített papíron, kemény kötésben, Bortnyik S. rézmetszésű Kassák-portréjával.

HAJTÓ ALATT VANNAK ÉS LEGKÖZELEBB MEGJELENNEK:

L Ó M E G H A L É S A M A D A R A K
K I R E P Ü L N E K

ÉPOSZ A KÖLTŐ ÉLETÉBŐL

B U D A P E S T S B L U T G E S A N G

A HATALMAS SIKERT ARATOTT „MÁGLYÁK ÉNEKELNEK“ NÉMET-KIADASA

B Á N - V E R L A G . W I E N

KIADÁSUNKBAN MEGJELENIK

R É V É S Z B É L A SZEGÉNYNEK LENNI

Regény, melyben a szociális mus legégetőbb kérdé én át válik mithologikussá egy új kor új élettartalma.

R É V É S Z B É L A VONAGLOFALVAK

A világháboru előtti vészberohanó Magyarország atmoszférájának regénye. Második kiadás.

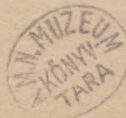
Mindkét könyvből 100 számozott amatőrpéldány is készül, merített papíron, kemény kötésben, Bortnyik Sándor készített tervével és részmetsetű Révész-portréjával.

ALBUM ÉS MŰLAP KIADVÁNYAINK BORTNYIK SÁNDOR DOSZTOJEVSZKI ILLUSZTRÁCIÓK

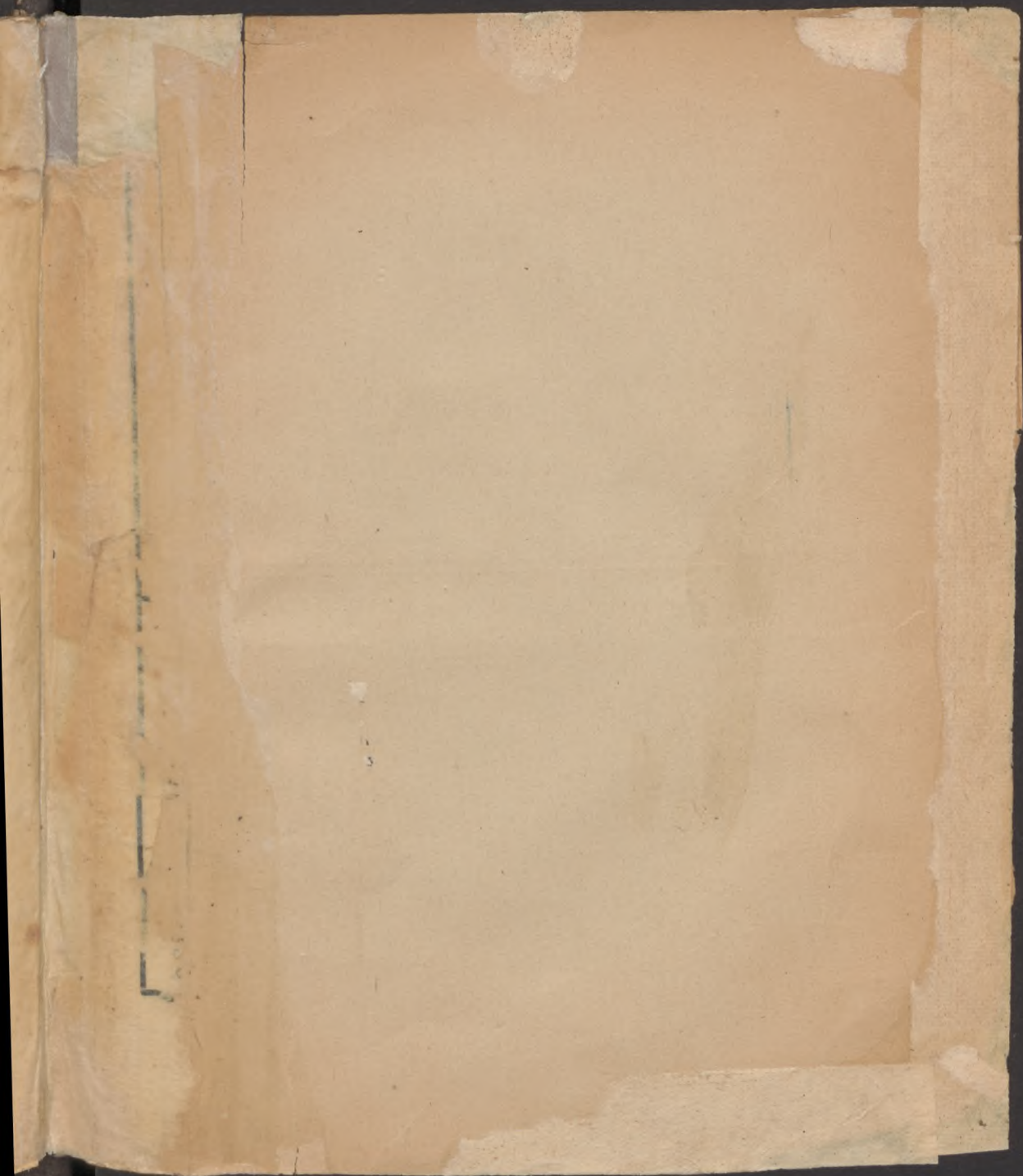
10 eredeti rézkarc Dosztojevszki leghíresebb munkáihoz: Karamasoff fivérekhez, Raszkolnyikovhoz, Az idiotához, Az ördögösökhöz stb. Az új művészgeneráció egyik legrepresentatívabb tehetségének ezen műve valóságos szenzációt jelentenek a műértő közönség részére. A tíz rézmetszet igen finom kiállításban, gyűjtőmappában, 300 számozott példányban kerül forgalomba.

UITZ BÉLA: MOSZKVA

5 rézkarc, melyből a forradalmas Oroszország lázadó lelke ütközik ki a művészi látás médiumán keresztül. Kötetekenél többe beszél ez néhány mélységesen művészi alkotassa rögzített oroszországi kép.

GESELLSCHAFT FÜR GRAPHISCHE INDUSTRIE

A FEDŐLAPOT BORTNYIK SÁNDOR RAJZOLTA

